GEMEENTE
MAASGOUW.

NOTA VAN WIJZIGING

Z/26/158911 - D/26/269928

Onderwerp : Aanpassing Programmabegroting 2027-2030

Datum B&W-vergadering : 03-11-2026
Portefeuillehouder(s) : Portefeuillehouder Cretskens

TOELICHTING:
Via raadsinformatiebrief D/26/269973 bent u op de hoogte gebracht van de afwijking en het effect op de Programmabegroting 2027. Hierdoor vindt een correctie in de Programmabegroting 2027 plaats en is een nota van wijziging noodzakelijk. Omdat dit op diverse plekken in zowel het raadsvoorstel als de bijbehorende Programmabegroting 2027 wijzigingen tot gevolg heeft, wordt omwille van de leesbaarheid van deze nota van wijziging, eerst de toelichting beschreven. Vervolgens zijn aansluitend de wijzigingen, per hoofdstuk in de Programmabegroting 2027, die hieruit voortvloeien aangegeven. Volledigheidshalve wordt vermeld dat het beslispunt zoals opgenomen in het raadsvoorstel en het concept-raadsbesluit ongewijzigd blijft op grond van deze nota van wijziging. Wel wordt een nieuw raadsvoorstel voorgelegd.

Bij de verwerking van de begrotingswijziging Servicecentrum MER (SC MER) 2026-3 is door de financieel adviseurs van het SC MER geconstateerd dat de eerdere begrotingswijziging SC MER 2026-2 (raadsvergadering 2 juni 2026) structureel niet juist is verwerkt in onze begroting 2026 en volgende jaren. De financiële effecten van begrotingswijziging SC MER 2026-2 zijn verwerkt in de 1e programmarapportage 2026 (raadsvergadering 7 juli 2026).

De afwijkingen hebben betrekking op:
- De overgang van het personeel van SC MER domein omgevingsdienst naar de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (OD NML) is niet juist verwerkt. Bij het SC MER domein omgevingsdienst is sprake van ‘besparing’ en bij de OD NML is sprake van een verhoging van het budget. De ‘besparing’ is onjuist verwerkt. Hierdoor zijn de lasten die nu in de programmabegroting zijn opgenomen bij de gemeentelijke bijdrage aan SC MER omgevingsdienst te laag. De fout heeft betrekking op de jaren 2026 e.v. De afwijking die betrekking heeft op het jaar 2026 is gecorrigeerd in de 2de programmarapportage 2026. De afwijking over de jaren 2027 e.v. wordt gecorrigeerd in de programmabegroting 2027 met deze nota van wijziging.
- Daarnaast is de overgang van het personeel ‘brandpreventie’ per 1 januari 2027 naar de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN) financieel niet juist verwerkt. De besparing vanuit het SC MER domein omgevingsdienst is opgenomen, er is echter geen rekening gehouden met de lastenverzwaring bij de VRLN. Deze fout heeft betrekking op de jaren 2027 e.v.

De omvang van de geconstateerde afwijking voor de jaren 2027-2030 is in onderstaande tabel weergegeven.

(bedragen in €)				
	2027	2028	2029	2030
Afwijking personeel GR OD NML	487.300	486.900	486.900	486.900
Afwijking personeel GR Veiligheidsregio	141.700	141.700	141.700	141.700
Totaal afwijking	**629.000**	**628.600**	**628.600**	**628.600**

Het beginsaldo van de meerjarenbegroting, waarmee de programmabegroting voor 2027-2030 is opgesteld, is het saldo na de besluiten die zijn genomen in de raadsvergadering van 7 juli 2026.
Het effect op de meerjarenbegroting 2027-2030 bedraagt:

(bedragen in €)				
	2027	2028	2029	2030
Meerjarenbegroting 2027-2030	619.200	282.700	130.300	462.400
Correctie	-629.000	-628.600	-628.600	-628.600
Nieuw saldo	**-9.800**	**-345.900**	**-498.300**	**-166.200**

Bovengenoemde correctie wordt verwerkt in deze nota van wijziging. Deze wijziging heeft invloed op de lasten zoals deze zijn opgenomen in programma Samenwerking en algemeen bestuur (hoofdstuk 3.1) en programma Ontwikkeling fysieke leefomgeving (hoofdstuk 3.5).

Om het meerjarig tekort voor de jaren 2027-2030 te dekken zijn de volgende voorstellen verwerkt in deze nota van wijziging.

1. Incidentele budgetten die in 2027 worden ingezet, worden gedekt vanuit de algemene reserve. Voor 2027 betreft dit een bedrag van € 314.800. Het betreft de volgende voorstellen zoals deze in de meerjarenbegroting 2027-2030 zijn opgenomen:

Omschrijving incidentele last	Omvang	Pagina
Weerbare samenleving	20.000	27-28
Opstellen volkshuisvestingsprogramma	75.000	40-41
Implementatiekosten schuldhulpverlening	15.000	47-48
Erfgoedbeleid	60.000	52
Energieknooppunt Maasbracht	75.000	53
20 jaar Maasgouw	65.000	71-72
Bijstelling bijdrage BsGW	4.800	17
Totaalbedrag	**314.800**	

2. Op pagina 52 van de programmabegroting 2027 is een voorstel opgenomen om voor de jaren 2028-2030 het budget Omgevingsplan met € 200.000 te verhogen. In de nota van wijziging wordt voorgesteld om deze verhoging terug te draaien. Voor 2027 is afgerond een bedrag van € 590.000 beschikbaar. Voor 2028 en verder is een bedrag van € 90.000 beschikbaar.
   Op dit moment en ook volgend jaar, werken we aan een omgevingsplan voor de kern Wessem, binnen de middelen die daarvoor begroot zijn. In 2027 wordt de voortgang van de implementatie en de daadwerkelijke besteding gemonitord. Dat geeft inzicht in de middelen en de personele inzet die in 2028 en volgende jaren nodig zijn. Hierbij worden tevens de ontwikkelingen bij andere organisaties alsmede de ontwikkelingen op het gebied van AI gemonitord.
   We achten het daarom verantwoord om de budgetten voor 2028 en volgende jaren nu niet te verhogen, maar op basis van genoemde inzichten voorstellen in te dienen voor passende aanvulling op het structurele budget van € 90.000.
3. Na verwerking van voorstel 1 en 2 resteert er voor 2028 en 2029 een negatief saldo. Dit negatief saldo wordt gedekt door de inzet van de algemene reserve.

<u>Recapitulatie begrotingssaldo 2027-2030</u>
Onderstaand is een recapitulatie opgenomen van het effect van de geconstateerde afwijking en de daarbij behorende wijzigingsvoorstellen zoals hierboven eerder beschreven.

(bedragen in €)				
	2027	2028	2029	2030
Meerjarenbegroting 2027-2030	619.200	282.700	130.300	462.400
Correctie afwijking	-629.000	-628.600	-628.600	-628.600
Nieuw begrotingssaldo	**-9.800**	**–345.900**	**-498.300**	**-166.200**
Inzet algemene reserve t.b.v. incidentele lasten (1)	314.800	-	-	-
Aframing budget omgevingsplan (2)	-	200.000	200.000	200.000
Nieuw begrotingssaldo na voorstellen	**305.000**	**-145.900**	**-298.300**	**33.800**
Inzet algemene reserve 'negatief' saldo 2028 en 2029 (3)	-	145.900	298.300	-
Saldo meerjarenbegroting 2027-2030 incl. nota van wijziging	**305.000**	**-**	**-**	**33.800**

Stand van de algemene reserve na verwerking van de hierboven genoemde voorstellen.

(bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Stand algemene reserve per 1 januari	29.198.100	26.842.100	26.396.200	21.947.900
Besluit raadsvergadering 24 februari 2026				
Uitbreiding handhavingscapaciteit 2 jaar € 199.200 per jaar	-199.200	-	-	-
Raadsvergadering 10 november 2026 (programmabegroting 2027-2030)				
Integraal huisvestingsplan	-1.842.000	-300.000	-4.150.000	-6.887.000
Inzet algemene reserves cf. bovenstaande voorstellen	-314.800	-145.900	-298.300	-
Stand algemene reserve per 31 december	**26.842.100**	**26.396.200**	**21.947.900**	**15.060.900**

Aanvullende correctie

Er is, door het Servicecentrum MER, in de begrotingswijziging 2026-3 een fout is geconstateerd. Deze fout heeft betrekking op:

1. In de totaaloverzichten voor de jaren 2027 en 2028 (hoofdstuk 3) zijn verkeerde verdeelsleutels gebruikt. Hierdoor zijn de bijdragen per gemeente onjuist weergegeven;
2. Daarnaast is er een foutieve telling in 2026 gecorrigeerd.

Deze afwijkingen zijn van invloed op de correctie van de gemeenschappelijke regeling SC MER. Voor 2026 is sprake van een correctie van afgerond € 18.000 en de jaren erna van € 15.000. Gezien de omvang van de afwijkingen is ervoor gekozen om deze correcties niet te verwerken in deze nota van wijzigingen. De correctie voor 2026 wordt verwerkt in de jaarstukken 2026. De afwijkingen voor 2027 e.v. worden verwerkt in de 1e programmarapportage 2027. Deze werkwijze is afgestemd met onze toezichthouder.

HET VOORSTEL WIJZIGT ALS VOLGT

Onderstaand worden de wijzigingen in de programmabegroting op hoofdstukniveau inclusief paginanummer weergegeven:

Hoofdstuk 1.1 Algemeen

- *Financiële foto 2027-2030 (pagina 6 en 7)*

VAN :

Financiële foto 2027-2030

(Bedragen x € 1.000)				
Programmabegroting 2027-2030	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Begrotingssaldo	619	283	130	462
	Voordelig	**Voordelig**	**Voordelig**	**Voordelig**

Programmabegroting op hoofdlijnen

Er is sprake van een positief saldo van € 619.000 voor 2027. In totaal is voor een bedrag van € 95.127.000 aan lasten begroot en een bedrag van € 95.747.000 aan baten. Verdeeld naar programma's (lasten) en opbrengsten categorieën ziet dit als volgt uit:

IN :

Financiële foto 2027-2030

(Bedragen x € 1.000)				
Programmabegroting 2027-2030	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Begrotingssaldo	305	-	-	34
	Voordelig			**Voordelig**

Programmabegroting op hoofdlijnen

Er is sprake van een positief saldo van € 305.000 voor 2027. In totaal is voor een bedrag van € 95.756.000 aan lasten begroot en een bedrag van € 96.061.000 aan baten. Verdeeld naar programma's (lasten) en opbrengsten categorieën ziet dit als volgt uit:

TOELICHTING:

Door de verwerking van de voorstellen worden de diagrammen op pagina 7 aangepast.

Hoofdstuk 1.2 Heroverwegingen met oog op het meerjarenperspectief

- *Omvang algemene reserve (pagina 10)*

VAN :
Voor de programmabegroting 2027 is ervoor gekozen de algemene reserve niet als dekkingsmiddel in te zetten. Hiermee wordt invulling gegeven aan de doelstelling zoals opgenomen in het coalitieprogramma 2026-2030. Op basis van de in deze programmabegroting opgenomen investeringen, zoals het Integraal Huisvesting Plan onderwijs, bedraagt de omvang van de algemene reserve ongeveer € 15,8 miljoen. In de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2025 is een minimale omvang van € 15 miljoen vastgesteld. Met de in de programmabegroting 2027 opgenomen voorstellen wordt aan deze norm voldaan. Tegelijkertijd blijft voldoende financiële ruimte beschikbaar om eventuele tegenvallers op te vangen.

IN :
Voor het begrotingsjaar 2027 is ervoor gekozen om de incidentele lasten zoals deze zijn opgenomen in de programma's (hoofdstuk 3.1 tot en met 3.9) te dekken door inzet van de algemene reserve. Daarnaast worden de kapitaallasten voor een aantal investeringen, zoals het Integraal Huisvesting Plan onderwijs, gedekt door de inzet van de algemene reserve. Als laatste worden de tekorten in het jaar 2028 en 2029 gedekt door de inzet van de algemene reserve. Hierna bedraagt de omvang van de algemene reserve ongeveer € 15,1 miljoen. In de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2025 is een minimale omvang van € 15 miljoen vastgesteld. Met de in de programmabegroting 2027 opgenomen voorstellen wordt aan deze norm voldaan.

TOELICHTING:
Aanpassing van de algemene reserve n.a.v. verwerking gekozen voorstellen.

- *Uitvoeren nieuw beleid (pagina 11 en 12)*

VAN :
Dit betreft zes beleidsvoorstellen voor een waarde van € 448.000 in 2027. In 2028 bedraagt dit € 344.000, oplopend naar € 351.000 in 2030.

(bedragen x € 1.000)				
Speerpunten op programmaniveau	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Samenwerking en algemeen bestuur	30	-17	-17	-17
Sociale kracht van gemeenschappen	149	161	62	62
Volkshuisvestingsprogramma	-75	-	-	-
Zorg en gezondheid	-70	-70	-70	-70
Ontwikkeling fysieke leefomgeving	-560	-200	-200	-200
Beheer openbare ruimte	-361	-391	-376	-449
Dienstverlening	-65	-	-	-
Totaal	**-953**	**-517**	**-601**	**-674**
Overige doelstellingen op programmaniveau				
Samenwerking en algemeen bestuur	-20	-	-	-
Sociale kracht van gemeenschappen	-106	-106	-106	-106
Zorg en gezondheid	-247	-232	-232	-232
Ontwikkeling fysieke leefomgeving	-75	-	-	-
Beheer openbare ruimte	-	-6	-10	-13
Totaal	**-448**	**-344**	**-348**	**-351**
Overige doelstellingen op programmaniveau	**-1.401**	**-861**	**-949**	**-1.026**

IN :

Dit betreft zes beleidsvoorstellen voor een waarde van € 338.000 in 2027. In 2028 bedraagt dit € 344.000, oplopend naar € 351.000 in 2030.

(bedragen x € 1.000)				
Speerpunten op programmaniveau	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Samenwerking en algemeen bestuur	30	-17	-17	-17
Sociale kracht van gemeenschappen	149	161	62	62
Volkshuisvestingsprogramma	-	-	-	-
Zorg en gezondheid	-70	-70	-70	-70
Ontwikkeling fysieke leefomgeving	-500	-	-	-
Beheer openbare ruimte	-361	-391	-376	-449
Dienstverlening	-	-	-	-
Totaal	**-753**	**-317**	**-401**	**-474**
Overige doelstellingen op programmaniveau				
Samenwerking en algemeen bestuur	-	-	-	-
Sociale kracht van gemeenschappen	-106	-106	-106	-106
Zorg en gezondheid	-232	-232	-232	-232
Ontwikkeling fysieke leefomgeving	-	-	-	-
Beheer openbare ruimte	-	-6	-10	-13
Totaal	**-338**	**-344**	**-348**	**-351**
Overige doelstellingen op programmaniveau	**-1.091**	**-661**	**-749**	**-826**

TOELICHTING:

Betreft de verwerking van de gekozen voorstellen.

Hoofdstuk 1.3 Financiële foto 2027-2030

- *Financiële foto (pagina 15)*

VAN :

(bedragen x € 1.000)		Investering	2027	2028	2029	2030	Pagina
	Beginstand begroting 2027-2030 per 7 juli 2026		**-1.184**	**-834**	**-659**	**-497**	
	Inleiding		**3.204**	**1.977**	**1.738**	**1.985**	
	Verhogen inkomsten		907	948	987	1.027	10
	Besparen bestaand beleid		23	56	56	56	12
	Realistisch begroten		1.611	1.611	1.611	1.611	13
	Meicirculaire 2026		2.532	1.390	-2	561	16
	Stelposten		-	-	1.400	1.400	16
	Autonome ontwikkelingen		-1.869	-2.027	-2.314	-2.670	17
	Uitvoeren nieuw beleid	**13.920**	**-1.401**	**-861**	**-949**	**-1.026**	
3.1	**Samenwerking en algemeen bestuur**						
3.1.1	Bestuurlijke samenwerking		40	-	-	-	26
3.1.5	Bestuurskracht en professionaliteit gem. organisatie		-	-	-	-	27
3.1.7	Veiligheid, toezicht en handhaving	70	-10	-17	-17	-17	28
	Overige doelstellingen		-20	-	-	-	27
3.2	**Sociale kracht van gemeenschappen**						
3.2.1	Sterke sociale netwerken binnen gemeenschappen		-	-	-	-	31
3.2.2	Verenigingen en vrijwilligersorganisaties		-	-	-	-	32
3.2.3	Gemeenschapshuizen, sportaccommodaties en scholen	11.374	149	161	62	62	32/35
3.2.4	Limburgse dorpscultuur		-	-	-	-	33
	Overige doelstellingen		-106	-106	-106	-106	34
3.3	**Volkshuisvesting en wonen**						
3.3.1	Volkshuisvestingsprogramma		-75	-	-	-	40
3.4	**Zorg en gezondheid**						
3.4.1	Gezond en actief leven		-	-	-	-	44
3.4.2	Zorg en hulp binnen sociale netwerken		-	-	-	-	45
3.4.3	Voorzieningen voor zorg en ondersteuning		-70	-70	-70	-70	45
3.4.4	Zorg, wonen en veiligheid		-	-	-	-	46
	Overige doelstellingen		-247	-232	-232	-232	47
3.5	**Ontwikkeling fysieke leefomgeving**						
3.5.1	Kwaliteit van fysieke leefomgeving		-500	-200	-200	-200	51
3.5.2	Natuur, groen en biodiversiteit		-	-	-	-	53
3.5.3	Monumentaal erfgoed		-60	-	-	-	52
	Overige doelstellingen		-75	-	-	-	54
3.6	**Beheer openbare ruimte**						
3.6.1	Kwaliteit in groene en verharde openbare ruimte	2.047	-361	-386	-371	-444	60
3.6.2	Verkeer en parkeren	180	-	-5	-5	-5	58
	Overige doelstellingen	249	-	-6	-10	-13	59
3.7	**Economische ontwikkelingen**						
3.7.1	Duurzame bedrijven en bedrijventerreinen		-	-	-	-	65
3.7.2	Nautische sector en havens		-	-	-	-	66
3.7.3	Recreatie en toerisme		-	-	-	-	66
3.7.4	Detailhandel en voorzieningenniveau		-	-	-	-	67
3.7.5	Arbeidsmarkt en personeelstekorten		-	-	-	-	67
3.8	**Dienstverlening**						
	Overige doelstellingen		-65	-	-	-	71
Saldo Programmabegroting 2027-2030			**619**	**283**	**130**	**462**	

IN :

(bedragen x € 1.000)		Investering	2027	2028	2029	2030	Pagina
	Beginstand begroting 2027-2030 per 7 juli 2026		**-1.184**	**-834**	**-659**	**-497**	
	Inleiding		**2.579**	**1.349**	**1.109**	**1.356**	
	Verhogen inkomsten		907	948	987	1.027	10
	Besparen bestaand beleid		23	56	56	56	12
	Realistisch begroten		1.611	1.611	1.611	1.611	13
	Meicirculaire 2026		2.532	1.390	-2	561	16
	Stelposten		-	-	1.400	1.400	16
	Autonome ontwikkelingen		-1.864	-2.027	-2.314	-2.670	17
	Bijdragen verbonden partijen		-629	-629	-629	-629	
	Uitvoeren nieuw beleid	**13.920**	**-1.091**	**-515**	**-451**	**-826**	
3.1	**Samenwerking en algemeen bestuur**						
3.1.1	Bestuurlijke samenwerking		40	-	-	-	26
3.1.5	Bestuurskracht en professionaliteit gem. organisatie		-	-	-	-	27
3.1.7	Veiligheid, toezicht en handhaving	70	-10	-17	-17	-17	28
	Overige doelstellingen		-	-	-	-	27
3.2	**Sociale kracht van gemeenschappen**						
3.2.1	Sterke sociale netwerken binnen gemeenschappen		-	-	-	-	31
3.2.2	Verenigingen en vrijwilligersorganisaties		-	-	-	-	32
3.2.3	Gemeenschapshuizen, sportaccommodaties en scholen	11.374	149	161	62	62	32/35
3.2.4	Limburgse dorpscultuur		-	-	-	-	33
	Overige doelstellingen		-106	-106	-106	-106	34
3.3	**Volkshuisvesting en wonen**						
3.3.1	Volkshuisvestingsprogramma		-	-	-	-	40
3.4	**Zorg en gezondheid**						
3.4.1	Gezond en actief leven		-	-	-	-	44
3.4.2	Zorg en hulp binnen sociale netwerken		-	-	-	-	45
3.4.3	Voorzieningen voor zorg en ondersteuning		-70	-70	-70	-70	45
3.4.4	Zorg, wonen en veiligheid		-	-	-	-	46
	Overige doelstellingen		-232	-232	-232	-232	47
3.5	**Ontwikkeling fysieke leefomgeving**						
3.5.1	Kwaliteit van fysieke leefomgeving		-500	-	-	-	51
3.5.2	Natuur, groen en biodiversiteit		-	-	-	-	53
3.5.3	Monumentaal erfgoed		-	-	-	-	52
	Overige doelstellingen		-	-	-	-	54
3.6	**Beheer openbare ruimte**						
3.6.1	Kwaliteit in groene en verharde openbare ruimte	2.047	-361	-386	-371	-444	60
3.6.2	Verkeer en parkeren	180	-	-5	-5	-5	58
	Overige doelstellingen	249	-	-6	-10	-13	59
3.7	**Economische ontwikkelingen**						
3.7.1	Duurzame bedrijven en bedrijventerreinen		-	-	-	-	65
3.7.2	Nautische sector en havens		-	-	-	-	66
3.7.3	Recreatie en toerisme		-	-	-	-	66
3.7.4	Detailhandel en voorzieningenniveau		-	-	-	-	67
3.7.5	Arbeidsmarkt en personeelstekorten		-	-	-	-	67
3.8	**Dienstverlening**						
	Overige doelstellingen		-	-	-	-	71
3.9	**Financiën**						
3.9.4	Onvoorzien		-	146	298	-	
Saldo Programmabegroting 2027-2030			**305**	**-**	**-**	**34**	

TOELICHTING:

Betreft de verwerking van de voorstellen in de financiële foto.

- *Toelichting Financiële foto (pagina 16)*

VAN:
Hieronder volgt een korte toelichting op de mutaties waarvoor geen toelichting in de programma's in hoofdstuk 3 is opgenomen.

- **Begrotingen verbonden partijen 2027**

De begrotingen 2027 van de diverse Gemeenschappelijke Regelingen (GR) waarin Maasgouw participeert zijn in de raadsvergadering van 2 juni 2026 en 7 juli 2026 voor zienswijze voorgelegd. De financiële bijdragen volgens de meerjarenramingen 2027-2030 van de GR-en zijn overeenkomstig, de door de raad vastgestelde begrotingen, opgenomen in de beginstand van de financiële foto.

IN:
Hieronder volgt een korte toelichting op de mutaties waarvoor geen toelichting in de programma's in hoofdstuk 3 is opgenomen.

- **Begrotingen verbonden partijen 2027**
  De begrotingen 2027 van de diverse Gemeenschappelijke Regelingen (GR) waarin Maasgouw participeert zijn in de raadsvergadering van 2 juni 2026 en 7 juli 2026 voor zienswijze voorgelegd. De financiële bijdragen volgens de meerjarenramingen 2027-2030 van de GR-en zijn overeenkomstig, de door de raad vastgestelde begrotingen, opgenomen in de beginstand van de financiële foto.
  Structureel dient de aanvullende bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Servicecentrum MER alsmede Veiligheidsregio Limburg Noord bijgesteld te worden met een bedrag van afgerond € 629.000.

TOELICHTING:
Betreft de aanvullende toelichting bijdragen verbonden partij.

- *Autonome ontwikkelingen (pagina 17)*

VAN :

(bedragen x € 1.000)				
Autonome ontwikkelingen	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Indexering lasten Wmo (programma Zorg en Gezondheid	-219	-219	-219	-219
Indexering lasten Jeugd (programma Zorg en Gezondheid	-321	-321	-321	-321
Indexering overige lasten (programma financiën)	-727	-727	-727	-727
Indexering CAO Personeel inclusief Servicecentrum MER	-670	-893	-893	-893
Onderhoudsronde functieboek	-32	-32	-32	-32
Uitvoering PAGO's (programma financiën)	-33	0	0	0
4de wethouder	-119	-119	-119	-119
Bijstelling bijdrage BsGW	-5	0	0	0
Actualisatie kapitaallasten – afschrijvingslasten	-37	-21	-15	-90
Actualisatie kapitaallasten – rentelasten (programma financiën)	299	294	4	-378
Kostendekkendheid riool (programma beheer openbare ruimte)	42	61	57	158
Kostendekkendheid afval (programma beheer openbare ruimte)	-50	-50	-50	-50
Totaal	**-1.869**	**-2.027**	**-2.314**	**-2.670**

IN :

(bedragen x € 1.000)				
Autonome ontwikkelingen	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Indexering lasten Wmo (programma Zorg en Gezondheid	-219	-219	-219	-219
Indexering lasten Jeugd (programma Zorg en Gezondheid	-321	-321	-321	-321
Indexering overige lasten (programma financiën)	-727	-727	-727	-727
Indexering CAO Personeel inclusief Servicecentrum MER	-670	-893	-893	-893
Onderhoudsronde functieboek	-32	-32	-32	-32
Uitvoering PAGO's (programma financiën)	-33	0	0	0
4de wethouder	-119	-119	-119	-119
Bijstelling bijdrage BsGW	-	-	-	-
Actualisatie kapitaallasten – afschrijvingslasten	-37	-21	-15	-90
Actualisatie kapitaallasten – rentelasten (programma financiën)	299	294	4	-378
Kostendekkendheid riool (programma beheer openbare ruimte)	42	61	57	158
Kostendekkendheid afval (programma beheer openbare ruimte)	-50	-50	-50	-50
Totaal	**-1.864**	**-2.027**	**-2.314**	**-2.670**

TOELICHTING:
De bijstelling bijdrage BsGW wordt gedekt vanuit de algemene reserve. Zie voorstel 1.

Hoofdstuk 2 Kerngegevens
Financiële structuur (pagina 20)

VAN :

C. Financiële structuur	2026	2027	2026	2027
	Totaal	Totaal	Per inwoner	Per inwoner
Uitgaven gewone dienst	81.825.400	95.126.900	3.341	3.903
Opbrengst belastingen en leges	17.364.100	19.171.200	709	786
Algemene uitkering uit gemeentefonds	49.944.600	52.985.500	2.039	2.174
Uitkering deelfonds sociaal domein	2.373.400	2.457.300	97	101
Boekwaarde geactiveerde kapitaalsuitgaven per 1-1	121.563.000	123.780.000	4.963	5.078
Langlopende leningen per 1-1	52.689.600	50.835.200	2.151	2.086
Reserves en voorzieningen per 1-1	66.147.100	69.248.200	2.701	2.841

IN :

C. Financiële structuur	2026	2027	2026	2027
	Totaal	Totaal	Per inwoner	Per inwoner
Uitgaven gewone dienst	81.825.400	95.755.900	3.341	3.928
Opbrengst belastingen en leges	17.364.100	19.171.200	709	786
Algemene uitkering uit gemeentefonds	49.944.600	52.985.500	2.039	2.174
Uitkering deelfonds sociaal domein	2.373.400	2.457.300	97	101
Boekwaarde geactiveerde kapitaalsuitgaven per 1-1	121.563.000	123.780.000	4.963	5.078
Langlopende leningen per 1-1	52.689.600	50.835.200	2.151	2.086
Reserves en voorzieningen per 1-1	66.147.100	69.248.200	2.701	2.841

TOELICHTING:
Wijziging van de gegevens uitgaven gewone dienst als gevolg van de aanpassing van lasten.

Hoofdstuk 3.1 Samenwerking en algemeen bestuur

- *Weerbare samenleving (pagina 28)*

VAN :

Wat gaat dat kosten?

(bedragen x € 1.000)					
Exploitatie	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Toelichting**
Rekenkamer Maasgouw	-	-	-	-	Budgettair neutraal
Weerbare samenleving	-20	-	-	-	Incidenteel bedrag
Totaal	**-20**	**-**	**-**	**-**	

IN :

Wat gaat dat kosten?

(bedragen x € 1.000)					
Exploitatie	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Toelichting**
Rekenkamer Maasgouw	-	-	-	-	Budgettair neutraal
Weerbare samenleving	-20	-	-	-	Incidenteel bedrag, waarbij dekking plaats vindt door inzet algemene reserve.
Dekking reserve	20	-	-	-	
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**	

TOELICHTING:
Betreft de verwerking van voorstel 1.

- *20 jaar Maasgouw (pagina 28)*

VAN :

Toelichting opgenomen in programma Dienstverlening (hoofdstuk 3.8, pagina 71/72)

IN :

Wat willen we bereiken?

1. 20 jaar Maasgouw

   In 2027 viert de gemeente Maasgouw haar 20-jarig bestaan. Dit jubileum biedt een bijzondere gelegenheid om de samenwerking en onderlinge relaties binnen Maasgouw verder te versterken. Door verbinding tussen de kernen te stimuleren, initiatieven te ondersteunen en ontmoeting te bevorderen, wordt gewerkt aan een hechte en betrokken gemeenschap. Daarbij blijven de eigen kracht, het karakter en de identiteit van iedere kern behouden en zichtbaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

2. 20 jaar Maasgouw

   In 2027 vinden diverse jubileumactiviteiten plaats en worden bestaande evenementen verbonden aan het thema ‘20 jaar Maasgouw’. Hiermee worden ontmoeting, samenwerking en initiatieven tussen de kernen gestimuleerd. Op deze manier wordt de onderlinge verbondenheid versterkt, met behoud van de eigen kracht, het karakter en de identiteit van iedere kern.

Wat gaat dat kosten?

(bedragen x € 1.000)					
Exploitatie	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Toelichting**
20 jaar Maasgouw	-65	-	-	-	Aanvullende incidenteel bedrag, waarbij dekking plaats vindt door inzet algemene reserve.
Dekking reserve	65	-	-	-	
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**	

TOELICHTING:
Betreft de verwerking van voorstel 1.
Aanvullend is volgende wijziging doorgevoerd. De doelstelling was opgenomen onder programma Dienstverlening. Het budget is echter gekoppeld aan programma Samenwerking en algemeen bestuur. In de nota van wijziging wordt deze correctie meegenomen.

- *Totaaloverzicht lasten en baten programma samenwerking en algemeen bestuur (pagina 29)*

VAN :

(bedragen x € 1.000)						
Exploitatie	**Realisatie 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Baten						
Bestuur	3	-	-	-	-	-
Bestuurlijke samenwerking	86	67	107	67	67	67
Openbare orde en veiligheid	10	21	21	21	21	21
Totaal Baten	**99**	**88**	**128**	**88**	**88**	**88**
Lasten						
Bestuur	2.151	2.033	2.040	1.975	1.975	1.975
Bestuurlijke samenwerking	2.461	2.678	2.644	2.436	2.342	2.354
Openbare orde en veiligheid	244	473	447	235	235	235
Burgerparticipatie en leefbaarheidsfonds	140	118	127	127	127	92
Totaal Lasten	**4.995**	**5.302**	**5.258**	**4.773**	**4.679**	**4.656**
Totaal saldo baten & lasten	**-4.896**	**-5.214**	**-5.130**	**-4.686**	**-4.592**	**-4.568**
Baten reserves	1.937	625	422	12	1	-
Lasten reserves	1.263	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	**674**	**625**	**422**	**12**	**1**	**-**
Totaal saldo	**-4.222**	**-4.589**	**-4.708**	**-4.673**	**-4.591**	**-4.568**

IN :

(bedragen x € 1.000)						
Exploitatie	**Realisatie 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Baten						
Bestuur	3	-	-	-	-	-
Bestuurlijke samenwerking	86	67	107	67	67	67
Openbare orde en veiligheid	10	21	21	21	21	21
Totaal Baten	**99**	**88**	**128**	**88**	**88**	**88**
Lasten						
Bestuur	2.151	2.033	2.040	1.975	1.975	1.975
Bestuurlijke samenwerking	2.461	2.678	2.786	2.578	2.484	2.496
Openbare orde en veiligheid	244	473	447	235	235	235
Burgerparticipatie en leefbaarheidsfonds	140	118	127	127	127	92
Totaal Lasten	**4.995**	**5.302**	**5.399**	**4.915**	**4.821**	**4.798**
Totaal saldo baten & lasten	**-4.896**	**-5.214**	**-5.272**	**-4.827**	**-4.733**	**-4.710**
Baten reserves	1.937	625	512	12	1	-
Lasten reserves	1.263	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	**674**	**625**	**512**	**12**	**1**	**-**
Totaal saldo	**-4.222**	**-4.589**	**-4.760**	**-4.815**	**-4.732**	**-4.710**

TOELICHTING:
Verwerking van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg Noord (structureel) alsmede dekking van de incidentele lasten conform voorstel 1.

Hoofdstuk 3.3 Volkshuisvesting en wonen

- *Opstellen volkshuisvestingsprogramma (pagina 41)*

VAN :

(bedragen x € 1.000)					
Exploitatie	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Toelichting**
Opstellen volkshuisvesting programma	-75	-	-	-	Incidenteel bedrag
Opstellen huisvestingsverordening	-	-	-	-	Budget beschikbaar vanuit de regio
Totaal	**-75**	**-**	**-**	**-**	

IN :

(bedragen x € 1.000)					
Exploitatie	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Toelichting**
Opstellen volkshuisvesting programma	-75	-	-	-	Incidenteel bedrag, waarbij dekking plaats vindt door inzet algemene reserve.
Dekking reserve	75	-	-	-	
Opstellen huisvestingsverordening	-	-	-	-	Budget beschikbaar vanuit de regio
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**	

TOELICHTING:
Betreft de verwerking van voorstel 1.

- *Totaaloverzicht lasten en baten programma volkshuisvesting en wonen (pagina 41)*

VAN :

(bedragen x € 1.000)						
Exploitatie	**Realisatie 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Baten						
Wonen en bouwen	123	241	44	43	42	41
Woonwagencentra	50	46	46	46	46	46
Grondexploitatie	953	-	137	30	-	-
Totaal Baten	**1.126**	**287**	**228**	**119**	**88**	**87**
Lasten						
Wonen en bouwen	709	1096	749	674	674	674
Woonwagencentra	142	149	145	144	144	144
Grondexploitatie	1.108	-25	121	13	-16	-16
Totaal Lasten	**1.958**	**1.219**	**1.016**	**832**	**802**	**802**
Totaal saldo baten & lasten	**-832**	**-933**	**-788**	**-713**	**-714**	**-714**
Baten reserves	4.484	1.009	-	-	-	-
Lasten reserves	4.350	1.211	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	**134**	**-202**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal saldo	**-699**	**-1.134**	**-788**	**-713**	**-714**	**-714**

IN :

(bedragen x € 1.000)						
Exploitatie	**Realisatie 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Baten						
Wonen en bouwen	123	241	44	43	42	41
Woonwagencentra	50	46	46	46	46	46
Grondexploitatie	953	-	137	30	-	-
Totaal Baten	**1.126**	**287**	**228**	**119**	**88**	**87**
Lasten						
Wonen en bouwen	709	1096	749	674	674	674
Woonwagencentra	142	149	145	144	144	144
Grondexploitatie	1.108	-25	121	13	-16	-16
Totaal Lasten	**1.958**	**1.219**	**1.016**	**832**	**802**	**802**
Totaal saldo baten & lasten	**-832**	**-933**	**-788**	**-713**	**-714**	**-714**
Baten reserves	4.484	1.009	75	-	-	-
Lasten reserves	4.350	1.211	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	**134**	**-202**	**75**	**-**	**-**	**-**
Totaal saldo	**-699**	**-1.134**	**-713**	**-713**	**-714**	**-714**

TOELICHTING:
Betreft de verwerking van voorstel 1.

Hoofdstuk 3.4 Zorg en gezondheid

- *Bestaanszekerheid en financiële ondersteuning (pagina 48)*

VAN :
Wat gaat dat kosten?

(bedragen x € 1.000)					
Exploitatie	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Toelichting**
Kostprijsonderzoek Wmo contractverlenging	-200	-200	-200	-200	
Doorontwikkeling Mens-ontwikkelbedrijf en Participatiewet in Balans	0	0	0	0	Uitvoering vindt plaats binnen de bestaande budgetten
Bestaanszekerheid en financiële ondersteuning	-47	-32	-32	-32	Aanvullend budget versterking schuldhulpverlening met in 2027 € 15.000 incidentele implementatiekosten
Totaal	**-247**	**-232**	**-232**	**-232**	

IN :
Wat gaat dat kosten?

(bedragen x € 1.000)					
Exploitatie	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Toelichting**
Kostprijsonderzoek Wmo contractverlenging	-200	-200	-200	-200	
Doorontwikkeling Mens-ontwikkelbedrijf en Participatiewet in Balans	0	0	0	0	Uitvoering vindt plaats binnen de bestaande budgetten
Bestaanszekerheid en financiële ondersteuning	-47	-32	-32	-32	Aanvullend budget versterking schuldhulpverlening met in 2027 € 15.000
Dekking reserve	15	-	-	-	incidentele implementatiekosten. Dit incidenteel bedrag wordt gedekt door inzet algemene reserve.
Totaal	**-232**	**-232**	**-232**	**-232**	

TOELICHTING:
Betreft de verwerking van voorstel 1.

- *Totaaloverzicht lasten en baten programma zorg en gezondheid (pagina 49)*

VAN :

(bedragen x € 1.000)						
Exploitatie	**Realisatie 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Baten						
Gezondheid	196	227	135	135	135	135
Inburgering/ Asiel /Vluchtelingen	6.072	2.359	300	-	-	-
Armoedebeleid/ Schuldhulpverlening	92	-	-	-	-	-
Werk en inkomen	5.400	5.325	4.180	4.180	4.180	4.180
Wet maatschappelijke ondersteuning	93	64	66	69	72	72
Jeugdwet	51	-	-	-	-	-
Veilige leefomgeving	1.283	1.295	830	901	830	830
Totaal Baten	**13.187**	**9.270**	**5.511**	**5.286**	**5.217**	**5.217**
Lasten						
Gezondheid	1.774	2.060	1.990	1.989	1.991	1.989
Inburgering/ Asiel/ Vluchtelingen	3.494	2.376	246	3	3	3

Mensontwikkelbedrijf	165	45	293	237	237	237
Armoedebeleid/ Schuldhulpverlening	1.664	1.678	1.629	1.615	1.615	1.615
Werk en inkomen	5.973	6.704	5.144	5.135	5.127	5.127
Wet maatschappelijke ondersteuning	6.276	6.827	6.774	6.856	5.448	5.466
Jeugdwet	8.470	7.785	7.984	7.985	7.985	7.986
Veilige leefomgeving	264	837	608	680	608	643
Bestuurlijke samenwerking	5.700	5.655	5.791	5.512	5.469	5.315
Totaal Lasten	**33.780**	**33.968**	**30.460**	**30.011**	**28.483**	**28.380**
Totaal saldo baten & lasten	**-20.593**	**-24.698**	**-24.948**	**-24.725**	**-23.265**	**-23.163**
Baten reserves	-	-	207	170	148	148
Lasten reserves	-	-	486	-	-	-
Totaal mutaties reserves	**-**	**-**	**-279**	**170**	**148**	**148**
Totaal saldo	**-20.593**	**-24.698**	**-25.227**	**-24.554**	**-23.117**	**-23.015**

IN :

(bedragen x € 1.000)						
Exploitatie	**Realisatie 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Baten						
Gezondheid	196	227	135	135	135	135
Inburgering/ Asiel /Vluchtelingen	6.072	2.359	300	-	-	-
Armoedebeleid/ Schuldhulpverlening	92	-	-	-	-	-
Werk en inkomen	5.400	5.325	4.180	4.180	4.180	4.180
Wet maatschappelijke ondersteuning	93	64	66	69	72	72
Jeugdwet	51	-	-	-	-	-
Veilige leefomgeving	1.283	1.295	830	901	830	830
Totaal Baten	**13.187**	**9.270**	**5.511**	**5.286**	**5.217**	**5.217**
Lasten						
Gezondheid	1.774	2.060	1.990	1.989	1.991	1.989
Inburgering/ Asiel/ Vluchtelingen	3.494	2.376	246	3	3	3
Mensontwikkelbedrijf	165	45	293	237	237	237
Armoedebeleid/ Schuldhulpverlening	1.664	1.678	1.629	1.615	1.615	1.615
Werk en inkomen	5.973	6.704	5.144	5.135	5.127	5.127
Wet maatschappelijke ondersteuning	6.276	6.827	6.774	6.856	5.448	5.466
Jeugdwet	8.470	7.785	7.984	7.985	7.985	7.986
Veilige leefomgeving	264	837	608	680	608	643
Bestuurlijke samenwerking	5.700	5.655	5.791	5.512	5.469	5.315
Totaal Lasten	**33.780**	**33.968**	**30.460**	**30.011**	**28.483**	**28.380**
Totaal saldo baten & lasten	**-20.593**	**-24.698**	**-24.948**	**-24.725**	**-23.265**	**-23.163**
Baten reserves	-	-	222	170	148	148
Lasten reserves	-	-	486	-	-	-
Totaal mutaties reserves	**-**	**-**	**-264**	**170**	**148**	**148**
Totaal saldo	**-20.593**	**-24.698**	**-25.212**	**-24.554**	**-23.117**	**-23.015**

TOELICHTING:
Betreft de verwerking van voorstel 1.

Hoofdstuk 3.5 Ontwikkeling fysieke leefomgeving

- *Omgevingsplan (pagina 52)*

VAN :

Wat gaat dat kosten?

(bedragen x € 1.000)					
Exploitatie	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Toelichting**
Omgevingsplan *	-500	-200	-200	-200	Zie onderstaande toelichting
Totaal	**-500**	**-200**	**-200**	**-200**	

* De kosten voor het opstellen van het omgevingsplan zijn zo goed als mogelijk geraamd, op basis van wat we nu weten. Voor het jaar 2027 hebben we een bedrag begroot van € 500.000. Hiervoor wordt specifieke expertise in huis gehaald voor dit werk. Eigen medewerkers worden vrijgemaakt voor dit project met de inzet van bestaande middelen. De kosten zullen tot 2032 structureel zijn, echter de hoogte ervan is van veel zaken afhankelijk. Op basis van opgedane ervaring en zal worden bezien of de raming voor de jaren 2028 en volgende reëel is. Ontwikkelingen op gebied van AI gaan snel en gaan mogelijk een belangrijke rol spelen, maar zijn nog niet concreet. Vooralsnog is er na 2027 structureel een lager bedrag opgenomen van € 200.000. Als de volgende jaren hogere bedragen nodig zijn, dan wordt dat jaarlijks in het nieuwe begrotingsjaar toegevoegd op basis van de kennis van dan.

IN :

Wat gaat dat kosten?

(bedragen x € 1.000)					
Exploitatie	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Toelichting**
Omgevingsplan *	-500	-	-	-	Zie onderstaande toelichting
Totaal	**-500**	**-**	**-**	**-**	

* De kosten voor het opstellen van het omgevingsplan zijn zo goed als mogelijk geraamd, op basis van wat we nu weten. In de begroting is een bedrag van € 90.000 structureel opgenomen. Voor het jaar 2027 hebben we aanvullend een bedrag van € 500.000 begroot. Hiervoor wordt specifieke expertise in huis gehaald voor dit werk. Eigen medewerkers worden vrijgemaakt voor dit project met de inzet van bestaande middelen. De kosten zullen tot 2032 structureel zijn, echter de hoogte ervan is van veel zaken afhankelijk. Op basis van opgedane ervaring en zal worden bezien of aanvullende middelen voor de jaren 2028 en volgende jaren nodig is. Ontwikkelingen op gebied van AI gaan snel en gaan mogelijk een belangrijke rol spelen, maar zijn nog niet concreet.

TOELICHTING:
Betreft de verwerking van voorstel 2.

- *Erfgoedbeleid (pagina 52)*

VAN :

Wat gaat dat kosten?

(bedragen x € 1.000)					
Exploitatie	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Toelichting**
Erfgoedbeleid	-60	-	-	-	Incidenteel bedrag
Totaal	**-60**	**-**	**-**	**-**	

IN :

Wat gaat dat kosten?

(bedragen x € 1.000)					
Exploitatie	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Toelichting**
Erfgoedbeleid	-60	-	-	-	Incidenteel bedrag, waarbij dekking plaats vindt door inzet algemene reserve.
Dekking reserve	60	-	-	-	
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**	

TOELICHTING:
Betreft de verwerking van voorstel 1.

- *Energieknooppunt Maasbracht (pagina 53)*

VAN :

Wat gaat dat kosten?

(bedragen x € 1.000)					
Exploitatie	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Toelichting**
Energieknooppunt Maasbracht	-75	-	-	-	Incidenteel bedrag
Totaal	**-75**	**-**	**-**	**-**	

IN :

Wat gaat dat kosten?

(bedragen x € 1.000)					
Exploitatie	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Toelichting**
Energieknooppunt Maasbracht	-75	-	-	-	Incidenteel bedrag, waarbij dekking plaats vindt door inzet algemene reserve.
Dekking reserve	75	-	-	-	
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**	

TOELICHTING:
Betreft de verwerking van voorstel 1.

- *Totaaloverzicht lasten en baten programma ontwikkeling fysieke leefomgeving (pagina 55)*

VAN :

(bedragen x € 1.000)						
Exploitatie	**Realisatie 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Baten						
Musea	55	9	9	9	9	9
Cultureel erfgoed	-	-	-	-	-	-
Natuur, groen en diversiteit	90	50	50	50	50	50
Omgevingswet	645	724	652	655	678	678
Ruimtelijke ordening	10	20	10	10	10	10
Milieu	3	-	-	-	-	-
Duurzaamheid - Energietransitie	788	13	-	-	-	-
Totaal Baten	**1.592**	**815**	**721**	**734**	**747**	**747**
Lasten						
Musea	255	446	221	221	221	221
Cultureel erfgoed	150	188	246	184	184	184
Natuur, groen en diversiteit	264	345	349	349	349	349
Omgevingswet	52	50	665	290	290	290
Ruimtelijke ordening	1.023	1.178	1.226	1.226	1.226	1.226
Milieu	165	150	175	175	175	175
Duurzaamheid - Energietransitie	781	712	858	842	842	842
Bestuurlijke samenwerking	3.945	4.317	4.520	4.576	4.635	4.653
Totaal Lasten	**6.637**	**7.386**	**8.261**	**7.864**	**7.923**	**7.940**
Totaal saldo baten & lasten	**-5.045**	**-6.571**	**-7.540**	**-7.130**	**-7.176**	**-7.193**
Baten reserves	377	67	-	-	-	-
Lasten reserves	182	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	**195**	**67**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal saldo	**-4.849**	**-6.504**	**-7.540**	**-7.130**	**-7.176**	**-7.193**

IN :

(bedragen x € 1.000)						
Exploitatie	**Realisatie 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Baten						
Musea	55	9	9	9	9	9
Cultureel erfgoed	-	-	-	-	-	-
Natuur, groen en diversiteit	90	50	50	50	50	50
Omgevingswet	645	724	652	655	678	678
Ruimtelijke ordening	10	20	10	10	10	10
Milieu	3	-	-	-	-	-
Duurzaamheid - Energietransitie	788	13	-	-	-	-
Totaal Baten	**1.592**	**815**	**721**	**734**	**747**	**747**
Lasten						
Musea	255	446	221	221	221	221
Cultureel erfgoed	150	188	246	184	184	184
Natuur, groen en diversiteit	264	345	349	349	349	349
Omgevingswet	52	50	665	90	90	90
Ruimtelijke ordening	1.023	1.178	1.226	1.226	1.226	1.226
Milieu	165	150	175	175	175	175
Duurzaamheid - Energietransitie	781	712	858	842	842	842
Bestuurlijke samenwerking	3.945	4.317	5.007	5.063	5.122	5.139
Totaal Lasten	**6.637**	**7.386**	**8.749**	**8.151**	**8.210**	**8.227**
Totaal saldo baten & lasten	**-5.045**	**-6.571**	**-8.027**	**-7.416**	**-7.463**	**-7.480**
Baten reserves	377	67	135	-	-	-
Lasten reserves	182	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	**195**	**67**	**135**	**-**	**-**	**-**
Totaal saldo	**-4.849**	**-6.504**	-7.892	-7.416	-7.463	-7.480

TOELICHTING:
Betreft de verwerking van de voorstellen 1 en 2.

Hoofdstuk 3.8 Dienstverlening

- *20 jaar Maasgouw (pagina 71)*

VAN :

Wat willen we bereiken?

1. 20 jaar Maasgouw
   In 2027 viert de gemeente Maasgouw haar 20-jarig bestaan. Dit jubileum biedt een bijzondere gelegenheid om de samenwerking en onderlinge relaties binnen Maasgouw verder te versterken. Door verbinding tussen de kernen te stimuleren, initiatieven te ondersteunen en ontmoeting te bevorderen, wordt gewerkt aan een hechte en betrokken gemeenschap. Daarbij blijven de eigen kracht, het karakter en de identiteit van iedere kern behouden en zichtbaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. 20 jaar Maasgouw
   In 2027 vinden diverse jubileumactiviteiten plaats en worden bestaande evenementen verbonden aan het thema '20 jaar Maasgouw'. Hiermee worden ontmoeting, samenwerking en initiatieven tussen de kernen gestimuleerd. Op deze manier wordt de onderlinge verbondenheid versterkt, met behoud van de eigen kracht, het karakter en de identiteit van iedere kern.

Wat gaat dat kosten?

(bedragen x € 1.000)					
Exploitatie	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Toelichting**
20 jaar Maasgouw	-65	-	-	-	Aanvullende incidenteel bedrag
Totaal	**-65**	**-**	**-**	**-**	

IN :

In deze nota van wijziging is deze doelstelling opgenomen onder programma Samenwerking en algemeen bestuur.

TOELICHTING:

Betreft aanvullende correctie: de doelstelling was opgenomen onder programma Dienstverlening. Het budget is echter gekoppeld aan programma Samenwerking en algemeen bestuur. In de nota van wijziging wordt deze correctie meegenomen.

Hoofdstuk 3.9 Financiën

- *Structureel begrotingssaldo (pagina 74)*

VAN :

(bedragen x € 1.000)				
Structureel begrotingssaldo	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Baten excl. onttrekkingen van reserves	85.033	82.903	81.986	82.432
Lasten excl. toevoegingen aan reserves	85.780	83.790	83.127	83.312
Geraamd saldo van baten en lasten excl. mutaties reserves	**-748**	**-887**	**-1.142**	**-880**
Onttrekkingen van reserves	10.714	1.470	5.422	8.229
Toevoegingen aan reserves	9.347	300	4.150	6.887
Saldo mutatie reserves	**1.367**	**1.170**	**1.272**	**1.342**
Geraamd resultaat (saldo's financiële foto 2027-2030)	**619**	**283**	**130**	**462**
Incidentele lasten excl. toevoegingen aan reserves	10.279	325	4.175	6.912
Incidentele baten excl. onttrekkingen van reserves	-150	-110	-110	-110
Incidentele toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Incidentele onttrekkingen van reserves	-9.466	-300	-4.150	-6.887
Saldo van incidentele baten en lasten	**663**	**-85**	**-85**	**-85**
Structureel begrotingssaldo	**1.282**	**198**	**45**	**377**

IN :

(bedragen x € 1.000)				
Structureel begrotingssaldo	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Baten excl. onttrekkingen van reserves	85.033	82.903	81.986	82.432
Lasten excl. toevoegingen aan reserves	86.409	84.219	83.556	83.741
Geraamd saldo van baten en lasten excl. mutaties reserves	**-1.377**	**-1.316**	**-1.570**	**-1.308**
Onttrekkingen van reserves	11.028	1.616	5.720	8.229
Toevoegingen aan reserves	9.347	300	4.150	6.887
Saldo mutatie reserves	**1.682**	**1.316**	**1.570**	**1.342**
Geraamd resultaat (saldo's financiële foto 2027-2030)	**305**	**-**	**-**	**34**
Incidentele lasten excl. toevoegingen aan reserves	1.567	173	173	173
Incidentele baten excl. onttrekkingen van reserves	-150	-110	-110	-110
Incidentele toevoegingen aan reserves	9.347	300	4.150	6.887
Incidentele onttrekkingen van reserves	-9.930	-594	-4.597	-7.035
Saldo van incidentele baten en lasten	**834**	**-231**	**-383**	**-85**
Structureel begrotingssaldo	**1.139**	**-231**	**-383**	**-51**

TOELICHTING:
Betreft de verwerking van de voorstellen 1 en 3.

Hoofdstuk 3.9.4 Overzicht voor onvoorzien

- *Totaaloverzicht lasten en baten overzicht voor onvoorzien (pagina 77)*

VAN :

(bedragen x € 1.000)						
Exploitatie	**Realisatie 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Baten						
Overige baten en lasten	21	-	-	-	-	-
Totaal Baten	**21**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Lasten						
Overige baten en lasten	1	-	25	25	25	25
Totaal Lasten	**1**	**-**	**25**	**25**	**25**	**25**
Totaal saldo baten & lasten	**20**	**-**	**-25**	**-25**	**-25**	**-25**
Baten reserves	-	-	-	-	-	-
Lasten reserves	2.906	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	**-2.906**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal saldo	**-2.886**	**-**	**-25**	**-25**	**-25**	**-25**

IN :

(bedragen x € 1.000)						
Exploitatie	**Realisatie 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Baten						
Overige baten en lasten	21	-	-	-	-	-
Totaal Baten	**21**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Lasten						
Overige baten en lasten	1	-	25	25	25	25
Totaal Lasten	**1**	**-**	**25**	**25**	**25**	**25**
Totaal saldo baten & lasten	**20**	**-**	**-25**	**-25**	**-25**	**-25**
Baten reserves	-	-	-	146	298	-
Lasten reserves	2.906	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	**-2.906**	**-**	**-**	**146**	**298**	**-**
Totaal saldo	**-2.886**	**-**	**-25**	121	273	**-25**

TOELICHTING:
Betreft de verwerking van voorstel 3.

Hoofdstuk 4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

- *Tabel omvang weerstandscapaciteit (pagina 89)*

VAN :

(bedragen in €)			
Onderdelen Weerstandscapaciteit	**Incidenteel/ Structureel**	**Omschrijving**	
Algemene reserve Vrij aanwendbare deel	Incidenteel	Dit zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken. Het betreft de Algemene reserve per 1 januari 2027.	29.198.000
Bestemmingsreserve vrij aanwendbare deel	Incidenteel	Dit betreft het vrij aanwendbare deel van de reserve ontwikkelingsbedrijf.	310.000
Begrotingsruimte	Structureel	Dit is de ruimte die ombuigingen op de korte (en lange) termijn mogelijk maakt. In de huidige meerjarenbegroting 2027-2030 is dit het structurele begrotingssaldo van de jaarschijf 2027. De begroting is meerjarig structureel sluitend door het uitgevoerde heroverwegingsproces (zie hoofdstuk 1.1).	1.282.000
Onvoorziene uitgaven	Structureel	Deze post creëren we om middelen te hebben om nieuwe beleidsinitiatieven (incidenteel of structureel) te bekostigen of om onvoorzienbare, onontkoombare, onuitstelbare tegenvallers op te vangen. Voor incidentele uitgaven is € 25.000 beschikbaar.	25.000
Onbenutte belastingcapaciteit	Structureel	Dit zijn inkomsten die nog niet gemaximeerd of kostendekkend zijn. De tarieven voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn al kostendekkend. Dit betreft alleen de onroerende zaakbelastingen.	1.678.000
Totaal weerstandscapaciteit			**32.493.000**

IN :

(bedragen in €)			
Onderdelen Weerstandscapaciteit	**Incidenteel/ Structureel**	**Omschrijving**	
Algemene reserve Vrij aanwendbare deel	Incidenteel	Dit zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken. Het betreft de Algemene reserve per 1 januari 2027.	29.198.000
Bestemmingsreserve vrij aanwendbare deel	Incidenteel	Dit betreft het vrij aanwendbare deel van de reserve ontwikkelingsbedrijf.	310.000
Begrotingsruimte	Structureel	Dit is de ruimte die ombuigingen op de korte (en lange) termijn mogelijk maakt. In de huidige meerjarenbegroting 2027-2030 is dit het structurele begrotingssaldo van de jaarschijf 2027 € 1.139.000.	653.000
Onvoorziene uitgaven	Structureel	Deze post creëren we om middelen te hebben om nieuwe beleidsinitiatieven (incidenteel of structureel) te bekostigen of om onvoorzienbare, onontkoombare, onuitstelbare tegenvallers op te vangen. Voor incidentele uitgaven is € 25.000 beschikbaar.	25.000
Onbenutte belastingcapaciteit	Structureel	Dit zijn inkomsten die nog niet gemaximeerd of kostendekkend zijn. De tarieven voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn al kostendekkend. Dit betreft alleen de onroerende zaakbelastingen.	1.678.000
Totaal weerstandscapaciteit			**31.864.000**

TOELICHTING:

De wijziging van het structurele begrotingssaldo 2027 in hoofdstuk 3.9 Financiën werkt door in deze tabel en heeft invloed op de weerstandcapaciteit.

- *Risico's tabel (pagina 90)*

VAN :

(bedragen in €)						
	Omschrijving	**Incidenteel (I)/ Structureel (S)**	**Kans-klasse (B)**	**Risico-klasse (A)**	**Risico-score**	**Kans x Fin. impact**
1.	Klimaatverandering en extreme weersomstandigheden	S/I	5	4	**20**	PM
2.	Woonwagenstandplaatsen	I	3	5	**15**	PM
3.	Risico's projecten als gevolg van onvoorziene en kostprijsverhogende omstandigheden	I	5	3	**15**	PM
4.	Netwerkcongestie	S	5	3	**15**	PM
5.	Stagneren van toereikende jeugdhulp	S	4	3	**12**	125.000
6.	Verbonden partijen	I	4	3	**12**	158.800
7.	Stikstof	S	4	3	**12**	PM
8.	Spuitzones	S	4	3	**12**	PM
9.	Besparingsopgave Hervormingsagenda Jeugd	S	3	3	**9**	239.000
10.	Risico's van de prijsregelgeving Jeugd en Wmo voor Gemeenten	S	3	3	**9**	120.000
11.	Krapte op de arbeidsmarkt	S	3	3	**9**	PM
12.	Uitkering uit het gemeentefonds: de impact van de herijking gemeentefonds alsmede onduidelijkheid beleid van de overheid	S	3	3	**9**	PM
13.	Open einde regelingen sociaal domein	S	2	3	**6**	PM
14.	Rentestijging	S	2	3	**6**	42.000
15.	Risico's grondexploitatieopzetten inzake tegenvallende verkopen, stijging kosten bouw- en woonrijp maken, inschatting plankosten	S	2	3	**6**	PM
16.	Didam II Arrest	S	1	4	**4**	PM
17.	Obligatieportefeuille	I	1	3	**3**	20.000
18.	Fiscale risico's	S	PM	PM	**PM**	PM
19.	Juridische risico's	S	PM	PM	**PM**	PM
20.	Aansprakelijks risico's	S	PM	PM	**PM**	PM
	Totaal risico's					**704.800**

IN :

(bedragen in €)						
	Omschrijving	**Incidenteel (I)/ Structureel (S)**	**Kans-klasse (B)**	**Risico-klasse (A)**	**Risico-score**	**Kans x Fin. impact**
1.	Klimaatverandering en extreme weersomstandigheden	S/I	5	4	**20**	PM
2.	Woonwagenstandplaatsen	I	3	5	**15**	PM
3.	Risico's projecten als gevolg van onvoorziene en kostprijsverhogende omstandigheden	I	5	3	**15**	PM
4.	Netwerkcongestie	S	5	3	**15**	PM
5.	Stagneren van toereikende jeugdhulp	S	4	3	**12**	125.000
6.	Verbonden partijen	I	4	3	**12**	158.800
7.	Stikstof	S	4	3	**12**	PM
8.	Spuitzones	S	4	3	**12**	PM
9.	Omgevingsplan	S	3	4	**12**	200.000
10.	Besparingsopgave Hervormingsagenda Jeugd	S	3	3	**9**	239.000
11.	Risico's van de prijsregelgeving Jeugd en Wmo voor Gemeenten	S	3	3	**9**	120.000
12.	Krapte op de arbeidsmarkt	S	3	3	**9**	PM
13.	Uitkering uit het gemeentefonds: de impact van de herijking gemeentefonds alsmede onduidelijkheid beleid van de overheid	S	3	3	**9**	PM
14.	Open einde regelingen sociaal domein	S	2	3	**6**	PM
15.	Rentestijging	S	2	3	**6**	42.000
16.	Risico's grondexploitatieopzetten inzake tegenvallende verkopen, stijging kosten bouw- en woonrijp maken, inschatting plankosten	S	2	3	**6**	PM
17.	Didam II Arrest	S	1	4	**4**	PM
18.	Obligatieportefeuille	I	1	3	**3**	20.000
19.	Fiscale risico's	S	PM	PM	**PM**	PM
20.	Juridische risico's	S	PM	PM	**PM**	PM
21.	Aansprakelijks risico's	S	PM	PM	**PM**	PM
	Totaal risico's					904.800

TOELICHTING:
In de tabel is het risico 'omgevingsplan' toegevoegd, in afstemming met de provincie. De nummering is aangepast, omdat er nu sprake is van 21 risico's, daar waar er voorheen 20 waren. Het risico van het omgevingsplan is ingevoegd op nummer 9, vanwege de risico-score waarop de volgorde is bepaald.

- *Toelichting bij de risico's (pagina 89)*

VAN :
-

IN :

9. Omgevingsplan

De kosten voor het opstellen van het omgevingsplan zijn zo goed als mogelijk geraamd, op basis van de kennis van nu. Voor het jaar 2027 is een bedrag begroot van € 590.000. Voor 2028 e.v. is structureel een bedrag van € 90.000 geraamd. De kosten zullen tot 2032 structureel zijn, echter de hoogte ervan is van veel zaken afhankelijk. Er wordt fasegewijs gewerkt, op basis van een projectplan en de (in 2026) gelegde juridische en digitale basis. Met de opgedane ervaring en gerealiseerde voortgang wordt het plan bijgesteld en wordt bepaald welke inzet er nodig is voor de volgende fase. Op basis hiervan zal worden bezien wat er financieel voor de jaren 2028 en volgende nodig is. Deze bedragen worden jaarlijks in het nieuwe begrotingsjaar toegevoegd op basis van de kennis van dan.

Risicoklasse	**4 (A)**	**PM**
Kansklasse	**3 (B)**	**40%**
Kans * Financiële impact	**12 (A*B)**	**200.000**

TOELICHTING:
De nummering is aangepast, omdat er nu sprake is van 21 risico's, daar waar er voorheen 20 waren. Het risico van het omgevingsplan is ingevoegd op nummer 9, vanwege de risico-score waarop de volgorde is bepaald. Dat betekent dat de risico's vanaf risico 10 nu een andere nummering hebben dan voorheen. Deze nummering is ook terug te zien in de toelichting. Tekstmatig is er verder niets gewijzigd in de risico's, het betreft enkel de wijziging in nummering, om die reden zijn hierboven niet alle risico's vanaf 10 meegenomen bij VAN-IN. Enkel het nieuw toegevoegde risico 9 omgevingsplan is beschreven.

- *Wijziging van het weerstandsratio en het onderscheid tussen incidenteel en structureel (pagina 94)*

VAN :

Hierbij wordt het onderscheid doorgetrokken tussen het incidentele weerstandsvermogen en het structurele weerstandsvermogen:

(bedragen x € 1.000)			
	Structureel	**Incidenteel**	**Totaal**
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.985	29.508	32.493
Benodigde weerstandscapaciteit	526	179	705
Ratio weerstandsvermogen	**5,7**	**164,8**	**46,1**

IN :

Hierbij wordt het onderscheid doorgetrokken tussen het incidentele weerstandsvermogen en het structurele weerstandsvermogen:

(bedragen x € 1.000)			
	Structureel	**Incidenteel**	**Totaal**
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.842	29.508	32.350
Benodigde weerstandscapaciteit	726	179	905
Ratio weerstandsvermogen	**3,9**	**164,8**	**35,7**

TOELICHTING:
De wijziging van de totale weerstandcapaciteit en het toevoegen van het risico omgevingsplan heeft invloed op bovenstaande tabel.

- *Wijziging van diverse financiële kengetallen op basis van de gewijzigde cijfers van de jaren 2027 tot en met 2030 (pagina 95 en 96)*

VAN :

Financiële kengetallen	Realisatie	Findo	Begroting				
	2025	2026	2026	2027	2028	2029	2030
Netto schuldquote	50,9%	72,8%	68,8%	68,6%	81,8%	93,0%	100,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd	43,6%	63,9%	60,5%	60,6%	73,7%	84,9%	92,7%
Solvabiliteitsratio	45,0%	40,7%	42,8%	41,9%	39,1%	37,2%	35,0%
Grondexploitatie	0,6%	1,7%	-0,1%	0,5%	0,6%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	1,8%	2,3%	0,9%	1,5%	0,2%	0,1%	0,5%
Belastingcapaciteit	93,4%	89,7%	91,7%	87,2%	88,4%	89,7%	90,8%

Onderstaand volgt een nadere uitwerking en toelichting per kengetal.

Netto Schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

In Maasgouw loopt de schuldquote op begrotingsbasis in de komende jaren op. Dit is te verklaren door een geplande toename in investeringen (zie hoofdstuk 6.1) en de bijbehorende financiering.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente. De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen (eigen en vreemd vermogen). Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en het resultaat.

De solvabiliteitsratio daalt van 41,9% in 2027 naar 35,0% in 2030 op begrotingsbasis. Ten opzichte van gemeenten in dezelfde grootteklasse (15.000-25.000 inwoners) is deze ratio daarmee iets hoger t.o.v. het gemiddelde van Nederlandse gemeenten. Het verloop van deze ratio zal periodiek gemonitord worden, waarbij specifiek gelet wordt op de investeringen die gepland staan (realistisch begroten) en de daarbij behorende financieringsvraagstukken. Verder zal voorgesteld worden om eventuele positieve resultaten te gebruiken voor het ‘aanvullen’ van het eigen vermogen.

Kengetal Grondexploitatie
De grondexploitatie kan een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente.
Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de grondexploitatie) is ten opzichte van de totale baten exclusief mutaties reserves.

De gemeente Maasgouw steekt hierbij gunstig af ten opzichte van een gemiddeld percentage. Het risico voor Maasgouw is dus nihil.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen de structurele en incidentele lasten. Bij incidentele baten en lasten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

De meerjarenbegroting 2027-2030 is voor alle jaren sluitend waarbij de structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Jaarlijks is er sprake van een overschot.

Belastingcapaciteit
De OZB is de belangrijkste eigen belastinginkomsten van een gemeente. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de onroerendezaakbelasting, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De reden dat ook wordt gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing is dat deze heffing maximaal kostendekkend mag zijn. In het geval dat de heffing lager dan kostendekkend wordt vastgesteld is er sprake van belastingcapaciteit die niet wordt benut. Door de verhoging van de onroerendezaakbelasting wordt de onbenutte belastingcapaciteit kleiner.

Conclusie
Voor de jaren 2027 tot en met 2030 is sprake van een gelijkblijvende ontwikkeling van de kengetallen ten opzichte van de eerdere periodes. Aandachtspunt blijft het monitoren van de kengetallen netto schuldquote en solvabiliteitsratio gezien de ontwikkeling van deze ratio's.

Verder dient opgemerkt te worden dat deze prognoses omgeven zijn met onzekerheden. Hierbij valt te denken aan de ontwikkeling van de algemene uitkering van het gemeentefonds, de openeinderegelingen in het sociaal domein alsmede de ontwikkelingen van de nationale en internationale economie.

Als wij de kengetallen vergelijken met het gemeentelijk toezichtkader is er geen sprake van signaleringswaarde 'meest risicovol'. De scores zijn 'neutraal' of 'minst risicovol'. Verder geldt dat de kengetallen in lijn of positiever zijn dan de landelijke benchmark.

IN :

Financiële kengetallen	Realisatie	Findo	Begroting				
	2025	2026	2026	2027	2028	2029	2030
Netto schuldquote	50,9%	72,8%	68,8%	69,0%	82,4%	93,9%	101,6%
Netto schuldquote gecorrigeerd	43,6%	63,9%	60,5%	61,0%	74,3%	85,8%	93,6%
Solvabiliteitsratio	45,0%	40,7%	42,8%	41,7%	38,8%	36,8%	34,5%
Grondexploitatie	0,6%	1,7%	-0,1%	0,5%	0,6%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	1,8%	2,3%	0,9%	0,8%	-0,3%	-0,5%	-0,1%
Belastingcapaciteit	93,4%	89,7%	91,7%	87,2%	88,4%	89,7%	90,8%

Onderstaand volgt een nadere uitwerking en toelichting per kengetal.

Netto Schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)
Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

In Maasgouw loopt de schuldquote op begrotingsbasis in de komende jaren op. Dit is te verklaren door een geplande toename in investeringen (zie hoofdstuk 6.1) en de bijbehorende financiering.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente. De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen

(eigen en vreemd vermogen). Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en het resultaat.

De solvabiliteitsratio daalt van 41,7% in 2027 naar 34,5% in 2030 op begrotingsbasis. Ten opzichte van gemeenten in dezelfde grootteklasse (15.000-25.000 inwoners) is deze ratio daarmee iets hoger t.o.v. het gemiddelde van Nederlandse gemeenten. Het verloop van deze ratio zal periodiek gemonitord worden, waarbij specifiek gelet wordt op de investeringen die gepland staan (realistisch begroten) en de daarbij behorende financieringsvraagstukken. Verder zal voorgesteld worden om eventuele positieve resultaten te gebruiken voor het 'aanvullen' van het eigen vermogen.

Kengetal Grondexploitatie
De grondexploitatie kan een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente.
Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de grondexploitatie) is ten opzichte van de totale baten exclusief mutaties reserves.

De gemeente Maasgouw steekt hierbij gunstig af ten opzichte van een gemiddeld percentage. Het risico voor Maasgouw is dus nihil.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen de structurele en incidentele lasten. Bij incidentele baten en lasten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

De meerjarenbegroting 2027-2030 is voor alle jaren sluitend. Hierbij is het jaar 2027 structureel sluitend, waarbij de structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Voor de jaren 2028 tot en met 2030 is er geen sprake van een sluitende structurele begroting. De begroting voldoet aan de voorwaarden voor structureel en reëel evenwicht.

Belastingcapaciteit
De OZB is de belangrijkste eigen belastinginkomsten van een gemeente. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de onroerendezaakbelasting, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De reden dat ook wordt gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing is dat deze heffing maximaal kostendekkend mag zijn. In het geval dat de heffing lager dan kostendekkend wordt vastgesteld is er sprake van belastingcapaciteit die niet wordt benut. Door de verhoging van de onroerendezaakbelasting wordt de onbenutte belastingcapaciteit kleiner.

Conclusie
Voor de jaren 2027 tot en met 2030 is sprake van een gelijkblijvende ontwikkeling van de kengetallen ten opzichte van de eerdere periodes. Aandachtspunt blijft het monitoren van de kengetallen netto schuldquote, solvabiliteitsratio en structurele exploitatieruimte gezien de ontwikkeling van deze ratio's.

Verder dient opgemerkt te worden dat deze prognoses omgeven zijn met onzekerheden. Hierbij valt te denken aan de ontwikkeling van de algemene uitkering van het gemeentefonds, de openeinderegelingen in het sociaal domein alsmede de ontwikkelingen van de nationale en internationale economie.

Voor het kengetal structurele exploitatieruimte geldt 2028 tot en met 2030 een score van 'meest risicovol'. Echter dit saldo voldoet aan de voorwaarde voor structureel en reëel evenwicht. De overige scores zijn 'neutraal' of 'minst risicovol'. Verder geldt dat de kengetallen in lijn of positiever zijn dan de landelijke benchmark.

- *Wijziging renterisiconorm (pagina 103)*

VAN :

(bedragen in €)		Begroting			
Renterisiconorm		**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
1	Renteherziening leningen o/g	259.500	333.300	-	-
	Renteherziening leningen u/g	-	-	-	-
	Saldo	259.500	333.300	-	-
2	Aflossing leningen o/g	1.857.000	2.192.800	2.528.700	2.864.800
	Aflossing leningen u/g	902.700	83.600	2.484.600	85.700
	Saldo	954.300	2.109.200	44.100	2.779.100
3	**Renterisico (saldo 1+2)**	**1.213.800**	**2.442.500**	**44.100**	**2.779.100**
4	**Renterisiconorm**	**19.025.400**	**16.818.100**	**17.455.500**	**18.039.800**
(5a) = (4>3)	**Ruimte onder renterisiconorm**	**17.811.600**	**14.375.600**	**17.411.400**	**15.260.700**
(5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm	-	-	-	-
(4a)	Begrotingstotaal	95.126.900	84.090.400	87.277.400	90.198.900
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a x 4b)	**Renterisiconorm**	**19.025.400**	**16.818.100**	**17.455.500**	**18.039.800**

IN :

(bedragen in €)		Begroting			
Renterisiconorm		**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
1	Renteherziening leningen o/g	259.500	333.300	-	-
	Renteherziening leningen u/g	-	-	-	-
	Saldo	259.500	333.300	-	-
2	Aflossing leningen o/g	1.857.000	2.192.800	2.528.700	2.864.800
	Aflossing leningen u/g	902.700	83.600	2.484.600	85.700
	Saldo	954.300	2.109.200	44.100	2.779.100
3	**Renterisico (saldo 1+2)**	**1.213.800**	**2.442.500**	**44.100**	**2.779.100**
4	**Renterisiconorm**	**19.151.200**	**16.903.800**	**17.541.200**	**18.125.500**
(5a) = (4>3)	**Ruimte onder renterisiconorm**	**17.937.400**	**14.461.300**	**17.497.100**	**15.346.400**
(5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm	-	-	-	-
(4a)	Begrotingstotaal	95.755.900	84.518.900	87.706.000	90.627.500
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a x 4b)	**Renterisiconorm**	**19.151.200**	**16.903.800**	**17.541.200**	**18.125.500**

TOELICHTING:
De wijziging van het begrotingstotaal heeft invloed op de renterisiconorm.

- *Wijziging kasgeldlimiet (pagina 104)*

VAN :

(bedragen in €)		Realisatie	Begroting				
Kasgeldlimiet		**2e kw 2026**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
1	Vlottende schuld	-	7.500.000	2.500.000	5.000.000	2.500.000	2.500.000
2	Vlottende middelen	470.300	458.000	495.000	549.100	539.000	502.000
3	**Netto vlottende schuld (1-2)**	**-470.300**	**7.042.000**	**2.005.000**	**4.450.900**	**1.961.000**	**1.998.000**
4	**Kasgeldlimiet**	**7.749.400**	**6.924.600**	**8.085.800**	**7.147.700**	**7.418.600**	**7.666.900**
(5a)=(4>3)	Ruimte onder kasgeldlimiet	8.219.700	-	6.080.800	2.696.800	5.457.600	5.668.900
(5b)=(3>4)	Overschrijding kasgeldlimiet	-	-117.400	-	-	-	-
	Berekening kasgeldlimiet:						
(4a)	Begrotings-totaal	91.169.200	81.465.300	95.126.900	84.090.400	87.277.400	90.198.900
(4b)	Percentage regeling	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
(4)=(4a x 4b)	**Kasgeldlimiet**	**7.749.400**	**6.924.600**	**8.085.800**	**7.147.700**	**7.418.600**	**7.666.900**

IN :

(bedragen in €)		Realisatie	Begroting				
Kasgeldlimiet		**2e kw 2026**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
1	Vlottende schuld	-	7.500.000	2.500.000	5.000.000	2.500.000	2.500.000
2	Vlottende middelen	470.300	458.000	495.000	549.100	539.000	502.000
3	**Netto vlottende schuld (1-2)**	**-470.300**	**7.042.000**	**2.005.000**	**4.450.900**	**1.961.000**	**1.998.000**
4	**Kasgeldlimiet**	**7.749.400**	**6.924.600**	**8.139.300**	**7.184.100**	**7.455.000**	**7.703.300**
(5a)=(4>3)	Ruimte onder kasgeldlimiet	8.219.700	-	6.134.300	2.733.200	5.494.000	5.705.300
(5b)=(3>4)	Overschrijding kasgeldlimiet	-	-117.400	-	-	-	-
	Berekening kasgeldlimiet:						
(4a)	Begrotings-totaal	91.169.200	81.465.300	95.755.900	84.518.900	87.706.000	90.627.500
(4b)	Percentage regeling	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
(4)=(4a x 4b)	**Kasgeldlimiet**	**7.749.400**	**6.924.600**	**8.139.300**	**7.184.100**	**7.455.000**	**7.703.300**

TOELICHTING:
De wijziging van het begrotingstotaal heeft invloed op de kasgeldlimiet.

- *Wijziging financieringspositie (pagina 106)*

VAN :

De meerjarige geprognosticeerde financieringspositie geeft het volgende beeld:

(bedragen in €)	Realisatie	Begroting				
Financieringspositie	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Vaste activa	122.263.500	121.645.200	127.936.700	135.992.500	141.104.100	146.550.900
Voorraden	548.300	-65.000	450.200	480.100	-	-
Totaal vaste activa incl. voorraden	**122.811.800**	**121.580.000**	**128.386.900**	**136.472.600**	**141.104.100**	**146.550.900**
Eigen vermogen	65.579.800	58.476.100	62.640.500	61.470.600	60.198.700	58.856.500
Voorzieningen	7.657.000	4.527.900	5.002.300	4.781.300	4.663.400	4.703.600
Vaste schulden > 1 jaar	52.693.400	50.835.200	58.644.900	66.452.000	73.923.200	81.058.400
Totaal Financieringsmiddelen	**125.930.200**	**113.839.200**	**126.287.700**	**132.703.900**	**138.785.300**	**144.618.500**
Financieringstekort (+) c.q. overschot (-)	**-3.118.400**	**7.740.800**	**2.099.200**	**3.768.700**	**2.318.800**	**1.932.400**

IN :

De meerjarige geprognosticeerde financieringspositie geeft het volgende beeld:

(bedragen in €)	Realisatie	Begroting				
Financieringspositie	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Vaste activa	122.263.500	121.645.200	127.936.700	135.992.500	141.104.100	146.550.900
Voorraden	548.300	-65.000	450.200	480.100	-	-
Totaal vaste activa incl. voorraden	**122.811.800**	**121.580.000**	**128.386.900**	**136.472.600**	**141.104.100**	**146.550.900**
Eigen vermogen	65.579.800	58.476.100	62.325.700	61.009.900	59.439.700	58.097.500
Voorzieningen	7.657.000	4.527.900	5.002.300	4.781.300	4.663.400	4.703.600
Vaste schulden > 1 jaar	52.693.400	50.835.200	58.644.900	66.452.000	73.923.200	81.058.400
Totaal Financieringsmiddelen	**125.930.200**	**113.839.200**	**125.972.900**	**132.243.200**	**138.026.300**	**143.859.500**
Financieringstekort (+) c.q. overschot (-)	**-3.118.400**	**7.740.800**	**2.414.000**	**4.229.400**	**3.077.800**	**2.691.400**

TOELICHTING:

De wijziging van het eigen vermogen heeft invloed op de financieringspositie.

- *Wijziging geprognosticeerde balans (pagina 107)*

VAN :

Verkorte balans						
(bedragen in €)	**Realisatie**	**Begroting**				
Passiva	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	402.100	350.500	334.500	290.700	255.100	243.400
Materiële vaste activa	108.863.100	108.318.500	115.348.500	123.496.800	131.093.600	136.602.700
Financiële vaste activa	12.998.300	12.976.200	12.253.700	12.205.000	9.755.400	9.704.800
Totaal vaste activa	**122.263.500**	**121.645.200**	**127.936.700**	**135.992.500**	**141.104.100**	**146.550.900**
Vlottende activa						
Voorraden	548.300	-65.200	450.200	480.100	-	-
Uitzettingen < 1 jaar	16.330.200	9.178.000	15.559.800	15.158.000	14.958.000	16.158.000
Liquide middelen	598.000	458.000	495.000	549.100	539.000	502.000
Overlopende activa	5.919.600	5.346.900	5.185.300	5.044.300	5.024.900	5.009.300
Totaal vlottende activa	**23.396.100**	**14.917.700**	**21.690.300**	**21.231.500**	**20.521.900**	**21.669.300**
Totaal activa	**145.659.600**	**136.562.900**	**149.627.000**	**157.224.000**	**161.626.000**	**168.220.200**

Verkorte balans						
(bedragen in €)	**Realisatie**	**Begroting**				
Passiva	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Vaste passiva						
Eigen vermogen	65.579.800	58.476.100	62.640.500	61.470.600	60.198.700	58.856.500
Voorzieningen	7.657.000	4.527.900	5.002.300	4.781.300	4.663.400	4.703.600
Vaste schulden > 1 jaar	52.693.400	50.835.200	58.644.900	66.452.000	73.923.200	81.058.400
Totaal vaste passiva	**125.930.200**	**113.839.200**	**126.287.700**	**132.703.900**	**138.785.300**	**144.618.500**
Vlottende passiva						
Vlottende schulden < 1 jaar	6.628.300	12.542.400	9.441.600	9.982.800	9.300.100	9.963.700
Overlopende passiva	13.101.100	10.181.300	13.897.700	14.537.300	13.540.600	13.638.000
Totaal vlottende passiva	**19.729.400**	**22.723.700**	**23.339.300**	**24.520.100**	**22.840.700**	**23.601.700**
Totaal passiva	**145.659.600**	**136.562.900**	**149.627.000**	**157.224.000**	**161.626.000**	**168.220.200**

Financieringstekort (+) c.q. overschot (-)	**-3.118.400**	**7.740.800**	**2.099.200**	**3.768.700**	**2.318.800**	**1.932.400**

IN :

Verkorte balans						
(bedragen in €)	Realisatie	Begroting				
Passiva	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	402.100	350.500	334.500	290.700	255.100	243.400
Materiële vaste activa	108.863.100	108.318.500	115.348.500	123.496.800	131.093.600	136.602.700
Financiële vaste activa	12.998.300	12.976.200	12.253.700	12.205.000	9.755.400	9.704.800
Totaal vaste activa	**122.263.500**	**121.645.200**	**127.936.700**	**135.992.500**	**141.104.100**	**146.550.900**
Vlottende activa						
Voorraden	548.300	-65.200	450.200	480.100	-	-
Uitzettingen < 1 jaar	16.330.200	9.178.000	15.559.800	15.158.000	14.958.000	16.158.000
Liquide middelen	598.000	458.000	495.000	549.100	539.000	502.000
Overlopende activa	5.919.600	5.346.900	5.185.300	5.044.300	5.024.900	5.009.300
Totaal vlottende activa	**23.396.100**	**14.917.700**	**21.690.300**	**21.231.500**	**20.521.900**	**21.669.300**
Totaal activa	**145.659.600**	**136.562.900**	**149.627.000**	**157.224.000**	**161.626.000**	**168.220.200**

Verkorte balans						
(bedragen in €)	Realisatie	Begroting				
Passiva	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vaste passiva						
Eigen vermogen	65.579.800	58.476.100	62.325.700	61.009.900	59.439.700	58.097.500
Voorzieningen	7.657.000	4.527.900	5.002.300	4.781.300	4.663.400	4.703.600
Vaste schulden > 1 jaar	52.693.400	50.835.200	58.644.900	66.452.000	73.923.200	81.058.400
Totaal vaste passiva	**125.930.200**	**113.839.200**	**125.972.900**	**132.243.200**	**138.026.300**	**143.859.500**
Vlottende passiva						
Vlottende schulden < 1 jaar	6.628.300	12.542.400	9.441.600	9.982.800	9.300.100	9.963.700
Overlopende passiva	13.101.100	10.181.300	14.212.500	14.998.000	14.299.600	14.397.000
Totaal vlottende passiva	**19.729.400**	**22.723.700**	**23.654.100**	**24.980.800**	**23.599.700**	**24.360.700**
Totaal passiva	**145.659.600**	**136.562.900**	**149.627.000**	**157.224.000**	**161.626.000**	**168.220.200**

Financieringstekort (+) c.q. overschot (-)	**-3.118.400**	**7.740.800**	**2.414.000**	**4.229.400**	**3.077.800**	**2.691.400**

TOELICHTING:
De wijziging van het eigen vermogen heeft invloed op de geprognosticeerde balans.

- *Wijziging EMU Saldo (pagina 108)*

VAN :

(bedragen in €)		Begroting				
EMU-saldo		**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
1.	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-441.400	-747.800	-887.200	-1.141.500	-879.800
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	-256.300	5.024.300	8.104.500	7.561.200	5.497.400
3.	Mutatie voorzieningen	-2.550.000	-238.400	-221.000	-117.900	15.100
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-902.600	-792.800	29.900	-480.100	-
5.	Boekwinst/verlies bij verkoop effecten en boekwinst/verlies bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo		**-1.832.500**	**-5.217.700**	**-9.242.600**	**-8.340.500**	**-6.362.100**
* De mutatie in de kolom Begroting 2027 is gebaseerd op geactualiseerde begrotingswaarden per ultimo 2026 -/- de begrotingswaarden per ultimo 2027						

Bestuurlijke conclusie en risico-inschatting
De individuele EMU-referentiewaarde betreft een indicatieve inspanningsverplichting en betreft nadrukkelijk geen harde, dwingende norm waaraan sancties of directe macro-correcties zijn verbonden. Het risico op formele vrijwaring of sancties vanuit het Rijk is pas aan de orde indien het totale collectieve macro-plafond van alle decentrale overheden gezamenlijk wordt overschreden én de Europese tekortnormen worden doorbroken.
Aangezien de meerjarenbegroting van de gemeente Maasgouw structureel en reëel in evenwicht is, voldoet de gemeente aan haar algemene financiële zorgplicht. De incidentele overschrijding van de EMU-referentiewaarde is legitiem en verklaarbaar vanuit ons actuele investeringsprogramma.

IN :

(bedragen in €)		Begroting				
EMU-saldo		**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
1.	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-441.400	-1.376.800	-1.315.800	-1.570.100	-1.308.500
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	-256.300	5.024.300	8.104.500	7.561.200	5.497.400
3.	Mutatie voorzieningen	-2.550.000	-238.400	-221.000	-117.900	40.200
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-902.600	-792.800	29.900	-480.100	-
5.	Boekwinst/verlies bij verkoop effecten en boekwinst/verlies bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo		**-1.832.500**	**-5.846.700**	**-9.671.200**	**-8.769.100**	**-6.765.700**
* De mutatie in de kolom Begroting 2027 is gebaseerd op geactualiseerde begrotingswaarden per ultimo 2026 -/- de begrotingswaarden per ultimo 2027						

Bestuurlijke conclusie en risico-inschatting
De individuele EMU-referentiewaarde betreft een indicatieve inspanningsverplichting en betreft nadrukkelijk geen harde, dwingende norm waaraan sancties of directe macro-correcties zijn verbonden. Het risico op formele vrijwaring of sancties vanuit het Rijk is pas aan de orde indien het totale collectieve macro-plafond van alle decentrale overheden gezamenlijk wordt overschreden én de Europese tekortnormen worden doorbroken.

De meerjarenbegroting 2027-2030 is voor alle jaren sluitend. Hierbij is het jaar 2027 structureel sluitend, waarbij de structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Voor de jaren 2028 tot en met 2030 is er geen sprake van een sluitende structurele begroting. De begroting voldoet aan de voorwaarden voor structureel en reëel evenwicht.

TOELICHTING:
De wijziging van het begrotingstotaal heeft invloed op de renterisiconorm.

Hoofdstuk 4.6 Verbonden partijen

- *Gemeenschappelijke regeling Servicecentrum MER (SC MER) (pagina 115)*

VAN :

1. Servicecentrum MER (SC MER)		
Programma: 4 Zorg en gezondheid, 5 Ontwikkeling fysieke leefomgeving en 9 Financiën – overhead		
Vestigingsplaats	Statutair: Echt-Susteren. Fysieke huisvesting: Omgevingsdienst in Maasgouw, Sociaal domein in Echt-Susteren en Bedrijfsvoering in St. Odiliënberg.	
Deelnemers	Gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen.	
Openbaar belang	De Gemeenschappelijke Regeling MER (GR-MER) behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen op de taakvelden Omgevingsdienst (OD) (sinds 1-9-2013) en Sociaal domein (SD) (sinds 1-1-2016). Op 1 juli 2017 zijn ook de bedrijfsvoeringstaken op de gebieden Personeel & Organisatie (HRM), Financiën, Digitale Informatie Voorziening (DIV) en Informatie & Automatisering (I&A) overgedragen. De MER-gemeenten beogen met de samenvoeging: • zo efficiënt mogelijk te werken; • afname van de kwetsbaarheid van de drie afzonderlijke gemeenten; • continuïteit in verbetering van de dienstverlening als eerste overheidsloket bij de taakvelden Omgevingsdienst en Sociaal domein. Door de schaalvoordelen van samenwerking te benutten zullen de toekomstbestendigheid van de organisaties van de gemeenten toe en worden op den duur besparingen bereikt.	
Bestuurlijk belang	De colleges van de deelnemende gemeenten vormen het algemeen bestuur. De samenstelling van het dagelijks bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van de colleges. Per gemeente is er één afgevaardigde in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd.	
Financieel belang	€ 11.535.200	
Financieel resultaat	€ 0	
Balans	**1-1-2027**	**31-12-2027**
Eigen vermogen	€ 130.700	€ 130.700
Vreemd vermogen	€ 8.459.300	€ 8.459.300
Risico's		
De risico's spitsen zich hoofdzakelijk toe op drie categorieën: (1) personeel: kwalitatief en kwantitatief voldoende personeel in relatie tot de klantvraag en arbeidsmarkt. (2) Afhankelijkheden van derden: veranderende wet- en regelgeving en de steeds grotere afhankelijkheid van software en softwareleveranciers. En (3) het risico van beveiligingsincidenten. In de kaders risicomanagement is gekozen voor een weerstandsvermogen met de waardering 'voldoende'. Een uitkomst van 1,0 betekent dat de organisatie precies genoeg geld heeft om de risico's financieel af te dekken. Risico's t.o.v. weerstandsvermogen: De totale potentiële risico's zijn gekwantificeerd op € 787.500. Het weerstandsvermogen bedraag € 280.700. De weerstandsratio komt uit op 0,36 en is ontoereikend. Er is geen noodzaak tot aanvulling vanwege de gemeentelijke garantstelling bij tekorten. Het tekort aan weerstandvermogen bedraagt € 506.800. Het Maasgouwse gedeelte bedraagt afgerond 30% waardoor het gemeentelijke aandeel in het tekort € 152.000 zou bedragen.		

IN :

1.	Servicecentrum MER (SC MER)	
Programma: 4 Zorg en gezondheid, 5 Ontwikkeling fysieke leefomgeving en 9 Financiën – overhead		
Vestigingsplaats	Statutair: Echt-Susteren. Fysieke huisvesting: Omgevingsdienst in Maasgouw, Sociaal domein in Echt-Susteren en Bedrijfsvoering in St. Odiliënberg.	
Deelnemers	Gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen.	
Openbaar belang	De Gemeenschappelijke Regeling MER (GR-MER) behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen op de taakvelden Omgevingsdienst (OD) (sinds 1-9-2013) en Sociaal domein (SD) (sinds 1-1-2016). Op 1 juli 2017 zijn ook de bedrijfsvoeringstaken op de gebieden Personeel & Organisatie (HRM), Financiën, Digitale Informatie Voorziening (DIV) en Informatie & Automatisering (I&A) overgedragen. De MER-gemeenten beogen met de samenvoeging: • zo efficiënt mogelijk te werken; • afname van de kwetsbaarheid van de drie afzonderlijke gemeenten; • continuïteit in verbetering van de dienstverlening als eerste overheidsloket bij de taakvelden Omgevingsdienst en Sociaal domein. Door de schaalvoordelen van samenwerking te benutten zullen de toekomstbestendigheid van de organisaties van de gemeenten toe en worden op den duur besparingen bereikt.	
Bestuurlijk belang	De colleges van de deelnemende gemeenten vormen het algemeen bestuur. De samenstelling van het dagelijks bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van de colleges. Per gemeente is er één afgevaardigde in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd.	
Financieel belang	€ 12.146.089	
Financieel resultaat	€ 0	
Balans	**1-1-2027**	**31-12-2027**
Eigen vermogen	€ 130.700	€ 130.700
Vreemd vermogen	€ 8.459.300	€ 8.459.300
Risico's		
De risico's spitsen zich hoofdzakelijk toe op drie categorieën: (1) personeel: kwalitatief en kwantitatief voldoende personeel in relatie tot de klantvraag en arbeidsmarkt. (2) Afhankelijkheden van derden: veranderende wet- en regelgeving en de steeds grotere afhankelijkheid van software en softwareleveranciers. En (3) het risico van beveiligingsincidenten. In de kaders risicomanagement is gekozen voor een weerstandsvermogen met de waardering 'voldoende'. Een uitkomst van 1,0 betekent dat de organisatie precies genoeg geld heeft om de risico's financieel af te dekken. Risico's t.o.v. weerstandsvermogen: De totale potentiële risico's zijn gekwantificeerd op € 787.500. Het weerstandsvermogen bedraag € 280.700. De weerstandsratio komt uit op 0,36 en is ontoereikend. Er is geen noodzaak tot aanvulling vanwege de gemeentelijke garantstelling bij tekorten. Het tekort aan weerstandvermogen bedraagt € 506.800. Het Maasgouwse gedeelte bedraagt afgerond 30% waardoor het gemeentelijke aandeel in het tekort € 152.000 zou bedragen.		

TOELICHTING:
De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling is aangepast naar aanleiding van de correctie.

- *Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) (pagina 116)*

VAN :

2. Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)		
Programma: 1 Samenwerking en algemeen bestuur en 4 Zorg en gezondheid		
Vestigingsplaats	Venlo	
Deelnemers	Gemeenten Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray en Weert.	
Openbaar belang	De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft tot doel de behartiging van de belangen van de gemeente en hun ingezetenen op het gebied van: • brandweerzorg; • geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; • rampenbestrijding en crisisbeheersing; • het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen; • het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio; • de publieke gezondheidzorg als bedoeld in de Wet publieke gezondheid (Wpg).	
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur zijn de burgemeesters van de gemeenten die aan de gemeenschappelijke regeling deelnemen. Daarnaast kent de gemeenschappelijke regeling twee bestuurscommissies: GGD en Veiligheid. Daarin vindt periodiek overleg plaats met de betreffende portefeuillehouders uit de aangesloten gemeenten. Beiden commissies zijn adviserend aan het Algemeen Bestuur. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit zeven personen, een voorzitter, drie leden uit de bestuurscommissie GGD en drie leden uit de bestuurscommissies veiligheid.	
Financieel belang	€ 3.484.600 (inclusief € 74.100 FLO)	
Financieel resultaat	€ 0	
Balans	**1-1-2027**	**31-12-2027**
Eigen vermogen	€ 9.465.000	€ 9.516.000
Vreemd vermogen	€ 45.739.000	€ 72.401.000
Risico's		
In 2025 is de nota risicomanagement en weerstandsvermogen geactualiseerd en vastgesteld door het Algemeen Bestuur (4 juli 2025). Gekoppeld aan deze actualisatie is bepaald een weerstandsvermogen ratio van 1 aan te houden, met een marge van 0,2 (zowel positief als negatief). In het kader van risicomanagement zijn risico's met meer dan € 100.000 impact op de benodigde weerstandscapaciteit, totaal € 2.435.000, meegenomen. Risico's t.o.v. weerstandsvermogen: Het beschikbare weerstandsvermogen bedraagt € 1.499.000. Bij een minimaal weerstandsvermogen ratio van 0,80 is het benodigde weerstandscapaciteit € 1.948.000. Het tekort bedraagt € 449.000. Het Maasgouws aandeel in een eventueel tekort wordt naar rato van de gemeentelijke bijdrage (4,5%) berekend en bedraagt € 20.200.		

IN :

2.	Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)	
Programma: 1 Samenwerking en algemeen bestuur en 4 Zorg en gezondheid		
Vestigingsplaats	Venlo	
Deelnemers	Gemeenten Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray en Weert.	
Openbaar belang	De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft tot doel de behartiging van de belangen van de gemeente en hun ingezetenen op het gebied van: • brandweerzorg; • geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; • rampenbestrijding en crisisbeheersing; • het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen; • het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio; • de publieke gezondheidzorg als bedoeld in de Wet publieke gezondheid (Wpg).	
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur zijn de burgemeesters van de gemeenten die aan de gemeenschappelijke regeling deelnemen. Daarnaast kent de gemeenschappelijke regeling twee bestuurscommissies: GGD en Veiligheid. Daarin vindt periodiek overleg plaats met de betreffende portefeuillehouders uit de aangesloten gemeenten. Beiden commissies zijn adviserend aan het Algemeen Bestuur. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit zeven personen, een voorzitter, drie leden uit de bestuurscommissie GGD en drie leden uit de bestuurscommissies veiligheid.	
Financieel belang	€ 3.485.800 (inclusief € 74.100 FLO)	
Financieel resultaat	€ 0	
Balans	**1-1-2027**	**31-12-2027**
Eigen vermogen	€ 9.465.000	€ 9.516.000
Vreemd vermogen	€ 45.739.000	€ 72.401.000
Risico's		
In 2025 is de nota risicomanagement en weerstandsvermogen geactualiseerd en vastgesteld door het Algemeen Bestuur (4 juli 2025). Gekoppeld aan deze actualisatie is bepaald een weerstandsvermogen ratio van 1 aan te houden, met een marge van 0,2 (zowel positief als negatief). In het kader van risicomanagement zijn risico's met meer dan € 100.000 impact op de benodigde weerstandscapaciteit, totaal € 2.435.000, meegenomen. Risico's t.o.v. weerstandsvermogen: Het beschikbare weerstandsvermogen bedraagt € 1.499.000. Bij een minimaal weerstandsvermogen ratio van 0,80 is het benodigde weerstandscapaciteit € 1.948.000. Het tekort bedraagt € 449.000. Het Maasgouws aandeel in een eventueel tekort wordt naar rato van de gemeentelijke bijdrage (4,5%) berekend en bedraagt € 20.200.		

TOELICHTING:
De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling is aangepast naar aanleiding van de correctie.

Hoofdstuk 5.1 Programmaplan: baten en lasten per programma

- *Programmaplan: baten en lasten per programma (pagina 145/146)*

VAN :

(bedragen in €)						
Programma	**Realisatie 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Baten (exclusief onttrekkingen aan reserves)						
1 Samenwerking en algemeen bestuur	98.947	87.692	127.692	87.692	87.692	87.692
2 Sociale kracht van gemeenschappen	2.203.273	1.824.943	1.754.599	1.753.259	1.753.699	1.752.799
3 Volkshuisvesting en wonen	1.125.588	286.528	227.575	119.139	88.276	87.240
4 Zorg en gezondheid	13.187.073	9.270.386	5.511.171	5.285.854	5.217.071	5.217.071
5 Ontwikkeling fysieke leefomgeving	1.592.011	815.460	721.260	734.120	747.070	747.070
6 Beheer openbare ruimte	10.067.742	9.071.472	9.040.236	9.220.267	9.630.354	9.679.989
7 Economische ontwikkeling	196.439	1.491.200	150.749	151.014	151.428	151.677
8 Dienstverlening	556.226	631.415	692.015	596.215	344.815	307.015
9 Financiën:						
Algemene dekkingsmiddelen	61.026.583	63.182.956	66.587.941	64.736.270	63.746.152	64.182.203
Overhead	952.448	389.550	219.300	219.300	219.300	219.300
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	21.107	-	-	-	-	-
Totaal baten	**91.027.437**	**87.051.602**	**85.032.538**	**82.903.130**	**81.985.857**	**82.432.056**
Lasten (exclusief toevoegingen aan reserves)						
1 Samenwerking en algemeen bestuur	4.994.775	5.302.016	5.257.539	4.773.213	4.679.213	4.656.072
2 Sociale kracht van gemeenschappen	10.443.369	11.189.611	10.469.996	9.843.474	10.223.953	10.235.470
3 Volkshuisvesting en wonen	1.958.022	1.219.084	1.015.701	832.026	801.892	801.632
4 Zorg en gezondheid	33.780.191	33.968.002	30.459.637	30.010.712	28.482.542	28.380.347
5 Ontwikkeling fysieke leefomgeving	6.636.519	7.386.069	8.261.208	7.863.696	7.922.725	7.940.334
6 Beheer openbare ruimte	13.549.811	13.852.107	13.540.410	13.673.899	14.120.451	14.216.707
7 Economische ontwikkeling	1.472.403	1.826.971	1.140.652	1.134.826	1.134.189	1.109.330
8 Dienstverlening	1.344.486	1.516.568	1.501.410	1.447.078	1.312.678	1.292.478
9 Financiën:						
Algemene dekkingsmiddelen	1.179.987	1.269.466	1.749.003	1.753.043	2.075.220	2.299.933
Overhead	12.491.931	11.741.484	12.359.796	12.433.400	12.349.533	12.354.597
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	1.209	-	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal lasten	**87.852.702**	**89.271.377**	**85.780.351**	**83.790.368**	**83.127.396**	**83.311.899**
Resultaat programma's	**3.174.735**	**2.219.775**	**747.813**	**887.238**	**1.141.539**	**879.843**

(bedragen in €)						
Programma	**Realisatie 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Onttrekkingen aan reserves						
1 Samenwerking en algemeen bestuur	1.936.759	624.983	422.139	12.398	724	-
2 Sociale kracht van gemeenschappen	3.515.583	1.486.495	9.656.756	859.921	4.923.822	7.732.004
3 Volkshuisvesting en wonen	4.483.722	1.008.812	-27	-27	-27	222
4 Zorg en gezondheid	-	-	206.564	170.479	148.400	148.400
5 Ontwikkeling fysieke leefomgeving	376.931	66.663	-	-	-	-
6 Beheer openbare ruimte	953.748	597.337	82.170	81.426	79.528	79.528
7 Economische ontwikkeling	-	-	53.534	53.295	53.051	52.802
8 Dienstverlening	77.234	33.704	-	-	-	-
9 Financiën						
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Overhead	644.853	299.643	292.402	292.402	216.336	216.336
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal onttrekking aan reserves	**11.988.829**	**4.117.637**	**10.713.538**	**1.469.894**	**5.421.834**	**8.229.292**
Toevoegingen aan reserves						
1 Samenwerking en algemeen bestuur	1.262.700	-	-	-	-	-
2 Sociale kracht van gemeenschappen	2.990.582	837.580	8.861.000	300.000	4.150.000	6.887.000
3 Volkshuisvesting en wonen	4.350.013	1.210.500	-	-	-	-
4 Zorg en gezondheid	-	-	485.563	-	-	-
5 Ontwikkeling fysieke leefomgeving	181.797	-	-	-	-	-
6 Beheer openbare ruimte	928.278	497.206	-	-	-	-
7 Economische ontwikkeling	-	-	-	-	-	-
8 Dienstverlening	64.365	-	-	-	-	-
9 Financiën						
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Overhead	232.140	-	-	-	-	-
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	2.905.600	-	-	-	-	-
Totaal toevoegingen aan reserves	**12.915.475**	**2.545.286**	**9.346.563**	**300.000**	**4.150.000**	**6.887.000**
Totaal mutaties reserves	**-926.646**	**1.572.351**	**1.366.975**	**1.169.894**	**1.271.834**	**1.342.292**
Totaal resultaat	**2.248.089**	**-647.424**	**619.162**	**282.656**	**130.295**	**462.449**

IN :

(bedragen in €)						
Programma	**Realisatie 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Baten (exclusief onttrekkingen aan reserves)						
1 Samenwerking en algemeen bestuur	98.947	87.692	127.692	87.692	87.692	87.692
2 Sociale kracht van gemeenschappen	2.203.273	1.824.943	1.754.599	1.753.259	1.753.699	1.752.799
3 Volkshuisvesting en wonen	1.125.588	286.528	227.575	119.139	88.276	87.240
4 Zorg en gezondheid	13.187.073	9.270.386	5.511.171	5.285.854	5.217.071	5.217.071
5 Ontwikkeling fysieke leefomgeving	1.592.011	815.460	721.260	734.120	747.070	747.070
6 Beheer openbare ruimte	10.067.742	9.071.472	9.040.236	9.220.267	9.630.354	9.679.989
7 Economische ontwikkeling	196.439	1.491.200	150.749	151.014	151.428	151.677
8 Dienstverlening	556.226	631.415	692.015	596.215	344.815	307.015
9 Financiën:						
Algemene dekkingsmiddelen	61.026.583	63.182.956	66.587.941	64.736.270	63.746.152	64.182.203
Overhead	952.448	389.550	219.300	219.300	219.300	219.300
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	21.107	-	-	-	-	-
Totaal baten	**91.027.437**	**87.051.602**	**85.032.538**	**82.903.130**	**81.985.857**	**82.432.056**
Lasten (exclusief toevoegingen aan reserves)						
1 Samenwerking en algemeen bestuur	4.994.775	5.302.016	5.399.239	4.914.913	4.820.913	4.797.772
2 Sociale kracht van gemeenschappen	10.443.369	11.189.611	10.469.996	9.843.474	10.223.953	10.235.470
3 Volkshuisvesting en wonen	1.958.022	1.219.084	1.015.701	832.026	801.892	801.632
4 Zorg en gezondheid	33.780.191	33.968.002	30.459.637	30.010.712	28.482.542	28.380.347
5 Ontwikkeling fysieke leefomgeving	6.636.519	7.386.069	8.747.504	8.150.601	8.209.630	8.227.239
6 Beheer openbare ruimte	13.549.811	13.852.107	13.540.410	13.673.899	14.120.451	14.216.707
7 Economische ontwikkeling	1.472.403	1.826.971	1.140.652	1.134.826	1.134.189	1.109.330
8 Dienstverlening	1.344.486	1.516.568	1.501.410	1.447.078	1.312.678	1.292.478
9 Financiën:						
Algemene dekkingsmiddelen	1.179.987	1.269.466	1.749.003	1.753.043	2.075.220	2.299.933
Overhead	12.491.931	11.741.484	12.359.796	12.433.400	12.349.533	12.354.597
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	1.209	-	24.966	24.951	24.990	25.044
Totaal lasten	**87.852.702**	**89.271.377**	**86.409.313**	**84.218.924**	**83.555.991**	**83.740.548**
Resultaat programma's	**3.174.735**	**2.219.775**	**1.376.775**	**1.315.794**	**1.570.134**	**1.308.492**

(bedragen in €)						
Programma	**Realisatie 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Onttrekkingen aan reserves						
1 Samenwerking en algemeen bestuur	1.936.759	624.983	511.939	12.398	724	-
2 Sociale kracht van gemeenschappen	3.515.583	1.486.495	9.656.756	859.921	4.923.822	7.732.004
3 Volkshuisvesting en wonen	4.483.722	1.008.812	74.973	-27	-27	222
4 Zorg en gezondheid	-	-	221.564	170.479	148.400	148.400
5 Ontwikkeling fysieke leefomgeving	376.931	66.663	135.000	-	-	-
6 Beheer openbare ruimte	953.748	597.337	82.170	81.426	79.528	79.528
7 Economische ontwikkeling	-	-	53.534	53.295	53.051	52.802
8 Dienstverlening	77.234	33.704	-	-	-	-
9 Financiën						
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Overhead	644.853	299.643	292.402	292.402	216.336	216.336
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	145.900	298.300	-
Totaal onttrekking aan reserves	**11.988.829**	**4.117.637**	**11.028.338**	**1.615.794**	**5.720.134**	**8.229.292**
Toevoegingen aan reserves						
1 Samenwerking en algemeen bestuur	1.262.700	-	-	-	-	-
2 Sociale kracht van gemeenschappen	2.990.582	837.580	8.861.000	300.000	4.150.000	6.887.000
3 Volkshuisvesting en wonen	4.350.013	1.210.500	-	-	-	-
4 Zorg en gezondheid	-	-	485.563	-	-	-
5 Ontwikkeling fysieke leefomgeving	181.797	-	-	-	-	-
6 Beheer openbare ruimte	928.278	497.206	-	-	-	-
7 Economische ontwikkeling	-	-	-	-	-	-
8 Dienstverlening	64.365	-	-	-	-	-
9 Financiën						
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Overhead	232.140	-	-	-	-	-
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	2.905.600	-	-	-	-	-
Totaal toevoegingen aan reserves	**12.915.475**	**2.545.286**	**9.346.563**	**300.000**	**4.150.000**	**6.887.000**
Totaal mutaties reserves	**-926.646**	**1.572.351**	**1.681.775**	**1.315.794**	**1.570.134**	**1.342.292**
Totaal resultaat	**2.248.089**	**-647.424**	**305.000**			**33.800**

TOELICHTING:
Door de verwerking van alle voorstellen wijzigt het programmaplan: baten en lasten per programma.

Hoofdstuk 5.2 Overzicht incidentele baten en lasten

- *Overzicht incidentele baten en lasten (pagina 147/148)*

VAN :

(bedragen in €)					
Programma	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Pagina**
Baten					
1 Samenwerking en algemeen bestuur					
• Regiodeal Midden-Limburg 3e termijn (dekking bestemmingsreserve claims)	201.200	-	-	-	N.v.t.
• Pilot Uitbreiding Handhavingscapaciteit (dekking algemene reserve)	99.200	-	-	-	N.v.t.
• Overige mutaties < € 100.000	40.000	-	-	-	N.v.t.
2 Sociale kracht van gemeenschappen					
• Integraal huisvestingsplan onderwijs	4.066.000	300.000	4.150.000	6.887.000	35
• MFC Stevensweert	5.000.000	-	-	-	35
6 Beheer openbare ruimte					
• Verkoop gronden	110.000	110.000	110.000	110.000	N.v.t.
Totaal incidentele baten	**9.616.400**	**410.000**	**4.260.000**	**6.997.000**	
Lasten					
1 Samenwerking en algemeen bestuur					
• Regiodeal Midden-Limburg 3e termijn (dekking bestemmingsreserve claims)	201.200	-	-	-	N.v.t.
• Pilot Uitbreiding Handhavingscapaciteit (dekking algemene reserve)	199.200	-	-	-	N.v.t.
• Overige mutaties < € 100.000	20.000	-	-	-	
2 Sociale kracht van gemeenschappen					
• Integraal huisvestingsplan onderwijs	4.066.000	300.000	4.150.000	6.887.000	35
• MFC Stevensweert	5.000.000	-	-	-	35
• BTW Menswel	333.000	-	-	-	N.v.t.
• Overige mutaties < € 100.000	90.000	-	-	-	N.v.t.
3 Volkshuisvesting en wonen					
• Overige mutaties < € 100.000	75.000	-	-	-	N.v.t.
4 Zorg en Gezondheid					
• Overige mutaties < € 100.000	65.000	-	-	-	N.v.t.
5 Ontwikkeling fysieke leefomgeving					
• Overige mutaties < € 100.000	135.000	-	-	-	N.v.t.
8 Dienstverlening					
• Overige mutaties < € 100.000	65.000	-	-	-	N.v.t.
9 Financiën					
• Overige mutaties < € 100.000	29.800	25.000	25.000	25.000	N.v.t.
Totaal incidentele lasten	**10.279.200**	**325.000**	**4.175.000**	**6.912.000**	
Totaal	**-662.800**	**85.000**	**85.000**	**85.000**	

Toelichting incidentele baten en lasten
Ter onderbouwing van structureel en reëel evenwicht van de meerjarenbegroting is het van belang om de incidentele baten en lasten uit te zuiveren. In onderstaand overzicht wordt het incidentele karakter van de opgenomen uitgaven en inkomsten nader gemotiveerd. De mutaties groter dan € 100.000 worden hieronder nader toegelicht.

Programma 1 samenwerking en algemeen bestuur
- Regiodeal Midden-Limburg 3e termijn: betreft de bijdrage voor de uitvoering van de regiodeal. De kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve claims;
- Pilot Uitbreiding Handhavingscapaciteit: betreft uitvoering van het raadsbesluit d.d. 24 februari 2026. Dekking van de kosten vindt plaats vanuit de algemene reserve.

Programma 2 sociale kracht van gemeenschappen
- Integraal huisvestingsplan onderwijs: zie toelichting hoofdstuk 3.2, pagina 31.
- MFC Stevensweert: zie toelichting hoofdstuk 3.2, pagina 31.
- BTW Menswel: Op basis van extern fiscaal advies van Fiscaliade wordt de subsidierelatie met Stichting Menswel Beheer Maasgouw met ingang van 1 januari 2026 fiscaal aangemerkt als btw-belaste dienstverlening. Dit houdt in dat Stichting Menswel Beheer Maasgouw over de ontvangen subsidiegelden btw in rekening brengt en deze afdraagt aan de Belastingdienst. De daarmee samenhangende btw vormt voor de gemeente Maasgouw een kostenpost. De extra btw-last als gevolg van deze herkwalificatie wordt voor 2026 en 2027 geraamd op ongeveer € 333.000. Momenteel wordt, in afstemming met de Belastingdienst, onderzocht of deze btw (volledig) kan worden gecompenseerd via het btw-compensatiefonds. Als dit niet (volledig) mogelijk is, leiden de btw-kosten tot een additionele gemeentelijke last boven op de inhoudelijke subsidie.

Programma 6 beheer openbare ruimte
- Verkoop gronden: betreft de incidentele verkoop van gronden, reststroken en overhoeken.

IN :

(bedragen in €)					
Programma	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Pagina**
Baten					
1 Samenwerking en algemeen bestuur					
• Regiodeal Midden-Limburg 3e termijn (dekking bestemmingsreserve claims)	201.200	-	-	-	N.v.t.
• Pilot Uitbreiding Handhavingscapaciteit (dekking algemene reserve)	199.200	-	-	-	N.v.t.
• Overige mutaties < € 100.000	129.800	-	-	-	17/26/28/71
2 Sociale kracht van gemeenschappen					
• Integraal huisvestingsplan onderwijs	4.066.000	300.000	4.150.000	6.887.000	35
• MFC Stevensweert	5.000.000	-	-	-	35
3 Volkshuisvesting en wonen					
• Overige mutaties < € 100.000	75.000	-	-	-	41
4 Zorg en Gezondheid					
• Lokale basis en preventie SD (dekking bestemmingsreserve lokale basis en preventie SD)	148.400	148.400	148.400	148.400	158-161
• Overige mutaties < € 100.000	15.000	-	-	-	48
5 Ontwikkeling fysieke leefomgeving					
• Overige mutaties < € 100.000	135.000	-	-	-	52/53
6 Beheer openbare ruimte					
• Verkoop gronden	110.000	110.000	110.000	110.000	N.v.t.
9 Financiën					
• Inzet surplus algemene reserve	-	145.900	298.300	-	N.v.t.
Totaal incidentele baten	**10.079.600**	**704.300**	**4.706.700**	**7.145.400**	
Lasten					
1 Samenwerking en algemeen bestuur					
• Regiodeal Midden-Limburg 3e termijn (dekking bestemmingsreserve claims)	201.200	-	-	-	N.v.t.
• Pilot Uitbreiding Handhavingscapaciteit (dekking algemene reserve)	199.200	-	-	-	N.v.t.
• Overige mutaties < € 100.000	89.800	-	-	-	17/28/71
2 Sociale kracht van gemeenschappen					
• Integraal huisvestingsplan onderwijs	4.066.000	300.000	4.150.000	6.887.000	35
• MFC Stevensweert	5.000.000	-	-	-	35
• BTW Menswel	333.000	-	-	-	N.v.t.
• Overige mutaties < € 100.000	90.000	-	-	-	N.v.t.
3 Volkshuisvesting en wonen					
• Overige mutaties < € 100.000	75.000	-	-	-	41
4 Zorg en Gezondheid					
• Reserve maatwerkvoorzieningen SD	485.600				
• Lokale basis en preventie SD (dekking bestemmingsreserve lokale basis en preventie SD)	148.400	148.400	148.400	148.400	N.v.t.
• Overige mutaties < € 100.000	65.000	-	-	-	N.v.t./48
5 Ontwikkeling fysieke leefomgeving					
• Overige mutaties < € 100.000	135.000	-	-	-	52/53
8 Dienstverlening					
• Overige mutaties < € 100.000	-	-	-	-	N.v.t.
9 Financiën					
• Overige mutaties < € 100.000	25.000	25.000	25.000	25.000	77
Totaal incidentele lasten	**10.764.800**	**325.000**	**4.175.000**	**6.912.000**	
Totaal	**-833.600**	**230.900**	**383.300**	**85.000**	

Toelichting incidentele baten en lasten

Ter onderbouwing van structureel en reëel evenwicht van de meerjarenbegroting is het van belang om de incidentele baten en lasten uit te zuiveren. In onderstaand overzicht wordt het incidentele karakter van de opgenomen uitgaven en inkomsten nader gemotiveerd. De mutaties groter dan € 100.000 worden hieronder nader toegelicht.

Programma 1 samenwerking en algemeen bestuur

- Regiodeal Midden-Limburg 3e termijn: betreft de bijdrage voor de uitvoering van de regiodeal. De kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve claims;
- Pilot Uitbreiding Handhavingscapaciteit: betreft uitvoering van het raadsbesluit d.d. 24 februari 2026. Dekking van de kosten vindt plaats vanuit de algemene reserve.

Programma 2 sociale kracht van gemeenschappen

- Integraal huisvestingsplan onderwijs: zie toelichting hoofdstuk 3.2, pagina 31.
- MFC Stevensweert: zie toelichting hoofdstuk 3.2, pagina 31.
- BTW Menswel: Op basis van extern fiscaal advies van Fiscaliade wordt de subsidierelatie met Stichting Menswel Beheer Maasgouw met ingang van 1 januari 2026 fiscaal aangemerkt als btw-belaste dienstverlening. Dit houdt in dat Stichting Menswel Beheer Maasgouw over de ontvangen subsidiegelden btw in rekening brengt en deze afdraagt aan de Belastingdienst. De daarmee samenhangende btw vormt voor de gemeente Maasgouw een kostenpost. De extra btw-last als gevolg van deze herkwalificatie wordt voor 2026 en 2027 geraamd op ongeveer € 333.000. Momenteel wordt, in afstemming met de Belastingdienst, onderzocht of deze btw (volledig) kan worden gecompenseerd via het btw-compensatiefonds. Als dit niet (volledig) mogelijk is, leiden de btw-kosten tot een additionele gemeentelijke last boven op de inhoudelijke subsidie.

Programma 4 Zorg en gezondheid

- Reserve maatwerkvoorzieningen SD: In de programmabegroting 2026 zijn de gelden voor 2026 en 2027 ontvangen in de meicirculaire 2025 in het kader van de hervormingsagenda jeugd toegevoegd aan de Reserve maatwerkvoorzieningen SD.
- Lokale basis en preventie SD: Uitvoering van pilotprojecten binnen sociale domein gericht op lokale basis en preventie. De kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve lokale basis en preventie SD.

Programma 6 beheer openbare ruimte

- Verkoop gronden: betreft de incidentele verkoop van gronden, reststroken en overhoeken.

Programma 9 Financiën

- Inzet surplus algemene reserve ter dekking van de tekorten in 2028 en 2029. Zie voorstel 3.

TOELICHTING:
Betreft de verwerking van de voorstellen 1 en 3 in de tabel op pagina 147.

- *Recapitulatie begrotingsoverwicht (pagina 149)*

VAN :

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
(bedragen in €)	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel
Baten												
1.Samenwerking en Algemeen Bestuur	127.692	40.000	87.692	87.692	-	87.692	87.692	-	87.692	87.692	-	87.692
2.Sociale kracht van gemeenschappen	1.754.599	-	1.754.599	1.753.259	-	1.753.259	1.753.699	-	1.753.699	1.752.799	-	1.752.799
3.Volkshuisvesting en wonen	227.575	-	227.575	119.139	-	119.139	88.276	-	88.276	87.240	-	87.240
4. Zorg en gezondheid	5.511.171	300.000	5.211.171	5.285.854	-	5.285.854	5.217.071	-	5.217.071	5.217.071	-	5.217.071
5. Ontwikkeling Fysieke Leefomgeving	721.260	-	721.260	734.120	-	734.120	747.070	-	747.070	747.070	-	747.070
6. Beheer openbare ruimte	9.040.236	110.000	8.930.236	9.220.267	110.000	9.110.267	9.630.354	110.000	9.520.354	9.679.989	110.000	9.569.989
7. Economische ontwikkeling	150.749	-	150.749	151.014	-	151.014	151.428	-	151.428	151.677	-	151.677
8. Dienstverlening	692.015	-	692.015	596.215	-	596.215	344.815	-	344.815	307.015	-	307.015
9. Financiën												
- Algemene dekkingsmiddelen	66.587.941	-	66.587.941	64.736.270	-	64.736.270	63.746.152	-	63.746.152	64.182.203	-	64.182.203
- Overhead	219.300	-	219.300	219.300	-	219.300	219.300	-	219.300	219.300	-	219.300
- Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totale baten	**85.032.538**	**450.000**	**84.582.538**	**82.903.130**	**110.000**	**82.793.130**	**81.985.857**	**110.000**	**81.875.857**	**82.432.056**	**110.000**	**82.322.056**
Lasten												
1.Samenwerking en Algemeen Bestuur	5.257.539	420.400	4.837.139	4.773.213	-	4.773.213	4.679.213	-	4.679.213	4.656.072	-	4.656.072
2.Sociale kracht van gemeenschappen	10.469.996	9.489.000	980.996	9.843.474	300.000	9.543.474	10.223.953	4.150.000	6.073.953	10.235.470	6.887.000	3.348.470
3.Volkshuisvesting en wonen	1.015.701	75.000	940.701	832.026	-	832.026	801.892	-	801.892	801.632	-	801.632
4. Zorg en gezondheid	30.459.637	365.000	30.094.637	30.010.712	-	30.010.712	28.482.542	-	28.482.542	28.380.347	-	28.380.347
5. Ontwikkeling Fysieke Leefomgeving	8.261.208	135.000	8.126.208	7.863.696	-	7.863.696	7.922.725	-	7.922.725	7.940.334	-	7.940.334
6. Beheer openbare ruimte	13.540.410	-	13.540.410	13.673.899	-	13.673.899	14.120.451	-	14.120.451	14.216.707	-	14.216.707
7. Economische ontwikkeling	1.140.652	-	1.140.652	1.134.826	-	1.134.826	1.134.189	-	1.134.189	1.109.330	-	1.109.330
8. Dienstverlening	1.501.410	65.000	1.436.410	1.447.078	-	1.447.078	1.312.678	-	1.312.678	1.292.478	-	1.292.478
9. Financiën												
- Algemene dekkingsmiddelen	1.749.003	4.800	1.744.203	1.753.043	-	1.753.043	2.075.220	-	2.075.220	2.299.933	-	2.299.933
- Overhead	12.359.796	-	12.359.796	12.433.400	-	12.433.400	12.349.533	-	12.349.533	12.354.597	-	12.354.597
- Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Onvoorzien	25.000	25.000	-	25.000	25.000	-	25.000	25.000	-	25.000	25.000	-
Totale lasten	**85.780.352**	**10.579.200**	**75.201.152**	**83.790.368**	**325.000**	**83.465.368**	**83.127.396**	**4.175.000**	**78.952.396**	**83.311.899**	**6.912.000**	**76.399.899**
Resultaat programma's	**-747.813**	**-10.129.200**	**9.381.386**	**-887.238**	**-215.000**	**-672.238**	**-1.141.539**	**-4.065.000**	**2.923.461**	**-879.843**	**-6.802.000**	**5.922.157**
Reserves												
Onttrekking aan reserves	10.713.538	9.466.400	1.247.138	1.469.894	300.000	1.169.894	5.421.834	4.150.000	1.271.834	8.229.292	6.887.000	1.342.292
Stortingen in reserves	9.346.563	-	9.346.563	300.000		300.000	4.150.000	-	4.150.000	6.887.000	-	6.887.000
Totaal mutatie reserves	**1.366.975**	**9.466.400**	**-8.099.425**	**1.169.894**	**300.000**	**869.894**	**1.271.834**	**4.150.000**	**-2.878.166**	**1.342.292**	**6.887.000**	**-5.544.708**
Totaal resultaat	**619.162**	**-662.800**	**1.281.961**	**282.656**	**85.000**	**197.656**	**130.295**	**85.000**	**45.295**	**462.449**	**85.000**	**377.449**

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
(bedragen in €)	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel
Totaal baten	95.746.076	9.916.400	85.829.676	84.373.024	410.000	83.963.024	87.407.691	4.260.000	83.147.691	90.661.348	6.997.000	83.664.348
Totaal lasten	95.126.915	10.579.200	84.547.715	84.090.368	325.000	83.765.368	87.277.396	4.175.000	83.102.396	90.198.899	6.912.000	83.286.899
Saldo baten en lasten	**619.162**	**-662.800**	**1.281.962**	**282.656**	**85.000**	**197.656**	**130.295**	**85.000**	**45.295**	**462.449**	**85.000**	**377.449**

IN :

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
(bedragen in €)	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel
Baten												
1. Samenwerking en Algemeen Bestuur	127.700	40.000	87.700	87.700	-	87.700	87.700	-	87.700	87.700	-	87.700
2. Sociale kracht van gemeenschappen	1.754.600	-	1.754.600	1.753.200	-	1.753.200	1.753.700	-	1.753.700	1.752.800	-	1.752.800
3. Volkshuisvesting en wonen	227.600	-	227.600	119.100	-	119.100	88.300	-	88.300	87.200	-	87.200
4. Zorg en gezondheid	5.511.200	-	5.511.200	5.285.900	-	5.285.900	5.217.100	-	5.217.100	5.217.000	-	5.217.000
5.Ontwikkeling Fysieke Ledefomgeving	721.300	-	721.300	734.100	-	734.100	747.100	-	747.100	747.100	-	747.100
6. Beheer openbare ruimte	9.040.200	110.000	8.930.200	9.220.300	110.000	9.110.300	9.630.300	110.000	9.520.300	9.680.000	110.000	9.570.000
7. Economische ontwikkeling	150.700	-	150.700	151.000	-	151.000	151.400	-	151.400	151.700	-	151.700
8. Dienstverlening	692.000	-	692.000	596.200	-	596.200	344.800	-	344.800	307.000	-	307.000
9. Financiën	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Algemene dekkingsmiddelen	66.587.900	-	66.587.900	64.736.300	-	64.736.300	63.746.200	-	63.746.200	64.182.200	-	64.182.200
- Overheid	219.300	-	219.300	219.300	-	219.300	219.300	-	219.300	219.300	-	219.300
- Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totale baten	**85.032.500**	**150.000**	**84.882.500**	**82.903.100**	**110.000**	**82.793.100**	**81.985.900**	**110.000**	**81.875.900**	**82.432.000**	**110.000**	**82.322.000**
Lasten												
1. Samenwerking en Algemeen Bestuur	5.399.200	490.200	4.909.000	4.914.900	-	4.914.900	4.820.900	-	4.820.900	4.797.800	-	4.797.800
2. Sociale kracht van gemeenschappen	10.470.000	628.000	9.842.000	9.843.500	-	9.843.500	10.224.000	-	10.224.000	10.235.500	-	10.235.500
3. Volkshuisvesting en wonen	1.015.700	75.000	940.700	832.000	-	832.000	801.900	-	801.900	801.600	-	801.600
4. Zorg en gezondheid	30.459.600	213.400	30.246.200	30.010.700	-	30.010.700	28.482.500	-	28.482.500	28.380.400	-	28.380.400
5.Ontwikkeling Fysieke Ledefomgeving	8.748.500	135.000	8.613.500	8.150.600	148.400	8.002.200	8.209.600	148.400	8.061.200	8.227.200	148.400	8.078.800
6. Beheer openbare ruimte	13.540.400	-	13.540.400	13.673.900	-	13.673.900	14.120.500	-	14.120.500	14.216.700	-	14.216.700
7. Economische ontwikkeling	1.140.700	-	1.140.700	1.134.800	-	1.134.800	1.134.200	-	1.134.200	1.109.300	-	1.109.300
8. Dienstverlening	1.501.400	-	1.501.400	1.447.100	-	1.447.100	1.312.700	-	1.312.700	1.292.500	-	1.292.500
9. Financiën												
- Algemene dekkingsmiddelen	1.749.000	-	1.749.000	1.753.000	-	1.753.000	2.075.200	-	2.075.200	2.299.900	-	2.299.900
- Overheid	12.359.800	-	12.359.800	12.433.400	-	12.433.400	12.349.500	-	12.349.500	12.354.600	-	12.354.600
- Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Onvoorzien	25.000	25.000	-	25.000	25.000	-	25.000	25.000	-	25.000	25.000	-
Totale lasten	**86.409.300**	**1.566.600**	**84.842.700**	**84.218.900**	**173.400**	**84.045.500**	**83.556.000**	**173.400**	**83.382.600**	**83.740.500**	**173.400**	**83.567.100**
Resultaat programma's	**-1.376.800**	**-1.416.600**	**39.800**	**-1.315.800**	**-63.400**	**-1.252.400**	**-1.570.100**	**-63.400**	**-1.506.700**	**-1.308.500**	**-63.400**	**-1.245.100**
Reserves												
Onttrekking aan reserves	11.028.300	9.929.600	1.098.700	1.615.800	594.300	1.021.500	5.720.100	4.596.700	1.123.400	8.229.300	7.035.400	1.193.900
Stortingen in reserves	9.346.600	9.346.600	0	300.000	300.000	-	4.150.000	4.150.000	-	6.887.000	6.887.000	-
Totaal mutatie reserves	**1.681.700**	**583.000**	**1.098.700**	**1.315.800**	**294.300**	**1.021.500**	**1.570.100**	**446.700**	**1.123.400**	**1.342.300**	**148.400**	**1.193.900**
Totaal resultaat	**304.900**	**-833.600**	**1.138.500**	**-**	**230.900**	**-230.900**	**-**	**383.300**	**-383.300**	**33.800**	**85.000**	**-51.200**

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
(bedragen in €)	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel
Totaal baten	96.060.800	10.079.600	85.981.200	84.518.900	704.300	83.814.600	87.706.000	4.706.700	82.999.300	90.661.300	7.145.400	83.515.900
Totaal lasten	95.755.900	10.913.200	84.842.700	84.518.900	473.400	84.045.500	87.706.000	4.323.400	83.382.600	90.627.500	7.060.400	83.567.100
Saldo baten en lasten	**304.900**	**-833.600**	**1.138.500**	**-**	**230.900**	**-230.900**	**-**	**383.300**	**-383.300**	**33.800**	**85.000**	**-51.200**

TOELICHTING:
Door de verwerking van alle voorstellen wijzigt de recapitulatiestaat.

Hoofdstuk 6.2 Staat van reserves en voorzieningen 2027-2030

- *Staat van reserves en voorzieningen 2027-2030 (pagina 158 t/m 161)*

VAN :

2027

(bedragen in €)				
Omschrijving Reserve	**Saldo 1-1-2027**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Saldo 1-1-2028**
Algemene reserve Maasgouw: weerstandsvermogen	29.198.146	-	2.041.200	27.156.946
Reserve ontwikkelingsbedrijf	309.697	-	-	309.697
Bestemmingsreserve claims	12.770.692	-	7.425.200	5.345.492
Reserve voormalig personeel	154.876	-	-	154.876
Reserve kwaliteitsfonds RO	94.295	-	-	94.295
Reserve lokale basis en preventie binnen SD	1.470.508	-	148.400	1.322.108
Reserve dekking kapitaallasten activa	17.386.556	8.861.000	1.098.738	25.148.818
Reserve maatwerkvoorzieningen SD	596.780	485.563	-	1.082.343
Reserve strategisch investeringsfonds	2.025.900	-	-	2.025.900
Totaal	**64.007.450**	**9.346.563**	**10.713.538**	**62.640.475**

2028

(bedragen in €)				
Omschrijving Reserve	**Saldo 1-1-2028**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Saldo 1-1-2029**
Algemene reserve Maasgouw: weerstandsvermogen	27.156.946	-	300.000	26.856.946
Reserve ontwikkelingsbedrijf	309.697	-	-	309.697
Bestemmingsreserve claims	5.345.492	-	-	5.345.492
Reserve voormalig personeel	154.876	-	-	154.876
Reserve kwaliteitsfonds RO	94.295	-	-	94.295
Reserve lokale basis en preventie binnen SD	1.322.108	-	148.400	1.173.708
Reserve dekking kapitaallasten activa	25.148.818	300.000	1.021.494	24.427.324
Reserve maatwerkvoorzieningen SD	1.082.343	-	-	1.082.343
Reserve strategisch investeringsfonds	2.025.900	-	-	2.025.900
Totaal	**62.640.475**	**300.000**	**1.469.894**	**61.470.581**

2029

(bedragen in €)				
Omschrijving Reserve	**Saldo 1-1-2029**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Saldo 1-1-2030**
Algemene reserve Maasgouw: weerstandsvermogen	26.856.946	-	4.150.000	22.706.946
Reserve ontwikkelingsbedrijf	309.697	-	-	309.697
Bestemmingsreserve claims	5.345.492	-	-	5.345.492
Reserve voormalig personeel	154.876	-	-	154.876
Reserve kwaliteitsfonds RO	94.295	-	-	94.295
Reserve lokale basis en preventie binnen SD	1.173.708	-	148.400	1.025.308
Reserve dekking kapitaallasten activa	24.427.324	4.150.000	1.123.434	27.453.890
Reserve maatwerkvoorzieningen SD	1.082.343	-	-	1.082.343
Reserve strategisch investeringsfonds	2.025.900	-	-	2.025.900
Totaal	**61.470.581**	**4.150.000**	**5.421.834**	**60.198.747**

2030

(bedragen in €)				
Omschrijving Reserve	Saldo 1-1-2030	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2031
Algemene reserve Maasgouw: weerstandsvermogen	22.706.946	-	6.887.000	15.819.946
Reserve ontwikkelingsbedrijf	309.697	-	-	309.697
Bestemmingsreserve claims	5.345.492	-	-	5.345.492
Reserve voormalig personeel	154.876	-	-	154.876
Reserve kwaliteitsfonds RO	94.295	-	-	94.295
Reserve lokale basis en preventie binnen SD	1.025.308	-	148.400	876.908
Reserve dekking kapitaallasten activa	27.453.890	6.887.000	1.193.892	33.146.998
Reserve maatwerkvoorzieningen SD	1.082.343	-	-	1.082.343
Reserve strategisch investeringsfonds	2.025.900	-	-	2.025.900
Totaal	**60.198.747**	**6.887.000**	**8.229.292**	**58.856.455**

IN :

2027

(bedragen in €)				
Omschrijving Reserve	Saldo 1-1-2027	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2028
Algemene reserve Maasgouw: weerstandsvermogen	29.198.146	-	2.356.000	26.842.146
Reserve ontwikkelingsbedrijf	309.697	-	-	309.697
Bestemmingsreserve claims	12.770.692	-	7.425.200	5.345.492
Reserve voormalig personeel	154.876	-	-	154.876
Reserve kwaliteitsfonds RO	94.295	-	-	94.295
Reserve lokale basis en preventie binnen SD	1.470.508	-	148.400	1.322.108
Reserve dekking kapitaallasten activa	17.386.556	8.861.000	1.098.738	25.148.818
Reserve maatwerkvoorzieningen SD	596.780	485.563	-	1.082.343
Reserve strategisch investeringsfonds	2.025.900	-	-	2.025.900
Totaal	**64.007.450**	**9.346.563**	**11.028.338**	**62.325.675**

2028

(bedragen in €)				
Omschrijving Reserve	Saldo 1-1-2028	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2029
Algemene reserve Maasgouw: weerstandsvermogen	26.842.146	-	445.900	26.396.246
Reserve ontwikkelingsbedrijf	309.697	-	-	309.697
Bestemmingsreserve claims	5.345.492	-	-	5.345.492
Reserve voormalig personeel	154.876	-	-	154.876
Reserve kwaliteitsfonds RO	94.295	-	-	94.295
Reserve lokale basis en preventie binnen SD	1.322.108	-	148.400	1.173.708
Reserve dekking kapitaallasten activa	25.148.818	300.000	1.021.494	24.427.324
Reserve maatwerkvoorzieningen SD	1.082.343	-	-	1.082.343
Reserve strategisch investeringsfonds	2.025.900	-	-	2.025.900
Totaal	**62.325.675**	**300.000**	**1.615.794**	**61.009.881**

2029

(bedragen in €)				
Omschrijving Reserve	**Saldo 1-1-2029**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Saldo 1-1-2030**
Algemene reserve Maasgouw: weerstandsvermogen	26.396.246	-	4.448.300	21.947.946
Reserve ontwikkelingsbedrijf	309.697	-	-	309.697
Bestemmingsreserve claims	5.345.492	-	-	5.345.492
Reserve voormalig personeel	154.876	-	-	154.876
Reserve kwaliteitsfonds RO	94.295	-	-	94.295
Reserve lokale basis en preventie binnen SD	1.173.708	-	148.400	1.025.308
Reserve dekking kapitaallasten activa	24.427.324	4.150.000	1.123.434	27.453.890
Reserve maatwerkvoorzieningen SD	1.082.343	-	-	1.082.343
Reserve strategisch investeringsfonds	2.025.900	-	-	2.025.900
Totaal	**61.009.881**	**4.150.000**	**5.720.134**	**59.439.747**

2030

(bedragen in €)				
Omschrijving Reserve	**Saldo 1-1-2030**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Saldo 1-1-2031**
Algemene reserve Maasgouw: weerstandsvermogen	21.947.946	-	6.887.000	15.060.946
Reserve ontwikkelingsbedrijf	309.697	-	-	309.697
Bestemmingsreserve claims	5.345.492	-	-	5.345.492
Reserve voormalig personeel	154.876	-	-	154.876
Reserve kwaliteitsfonds RO	94.295	-	-	94.295
Reserve lokale basis en preventie binnen SD	1.025.308	-	148.400	876.908
Reserve dekking kapitaallasten activa	27.453.890	6.887.000	1.193.892	33.146.998
Reserve maatwerkvoorzieningen SD	1.082.343	-	-	1.082.343
Reserve strategisch investeringsfonds	2.025.900	-	-	2.025.900
Totaal	**59.439.747**	**6.887.000**	**8.229.292**	**58.097.455**

TOELICHTING:
Betreft de verwerking van voorstel 3.

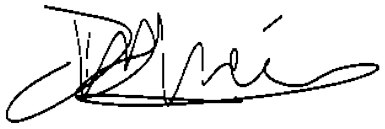
Burgemeester en wethouders van Maasgouw,

De wnd. gemeentesecretaris,

Mr. W. Uland

De burgemeester,

D.W.J. Schneider